

Z życia dialogu

Zamówienia publiczne 2021

Z życia dialogu

Zamówienia publiczne 2021

Copyright by Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”
im. Andrzeja Bączkowskiego, Warszawa 2020

Redakcja
Iwona Zakrzewska

Redakcja techniczna
Agnieszka Składanowska

Projekt okładki
Qanto Design Anna Antoniszewska

Zdjęcia: CPS „Dialog”

ISBN 978-83-948081-5-0

Druk i skład: Zakład Wydawniczo-Poligraficzny
Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Usypiskowa 2, 02-386 Warszawa

Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”
im. Andrzeja Bączkowskiego
ul. B. Limanowskiego 23, 02-943 Warszawa
tel. 22 380-50-50
e-mail: sekretariat@cpsdialog.gov.pl
www.cpsdialog.gov.pl

Spis treści

Zamówienia publiczne – 2021. Podstawowe informacje	5
Tryby zamówień publicznych	9
Udzielanie zamówień publicznych w projektach finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych	12
Kluczowe zmiany wprowadzone dyrektywą 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych	14
Główne etapy postępowania o udzielenie zamówienia	17
1. Przygotowanie i planowanie	17
2. Publikacja i przejrzystość	19
3. Składanie ofert i kwalifikacja oferentów	22
4. Ocena ofert i udzielenie zamówienia	23
5. Realizacja zamówienia	24
Dowody dotyczące procedury konkurencyjnej	25
Dowody dotyczące odpowiedniej realizacji	25
Słowniczek zamówień	26
Przegląd – Akty prawne krajowe – zamówienia publiczne	43
Przegląd – Akty prawne europejskie – zamówienia publiczne	55
Dyrektywy ws. Zamówień Publicznych	55
Dyrektywa obronna	55
Dyrektywy odwoławcze	55
Pozostałe dyrektywy	56
Rozporządzenia	56
Decyzje	57

Komunikaty	58
Zielone Księgi	59
Informacje dotyczące udziału oferentów z państw trzecich w unijnym rynku zamówień publicznych oraz wprowadzania na ten rynek towarów z państw trzecich	60
Porozumienie w sprawie zamówień rządowych (GPA)	63
Dwustronne umowy o wolnym handlu	64
Narzędzia wsparcia i wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zamówień publicznych	65
Zielone zamówienia publiczne	69
Korzyści płynące z zielonych zamówień publicznych	71
Ustawodawstwo powiązane z zielonymi zamówieniami	73
Prawo unijne w zielonym zamówień	74
Doraźny Zespół ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego	81

Zamówienia publiczne – 2021.

Podstawowe informacje

Z dniem 1 stycznia 2021 r. wchodzi w życie nowa ustawa Prawo zamówień publicznych, zawierająca ponad 600 artykułów (obowiązująca do końca roku 2020 r. ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. posiada niewiele ponad 200 artykułów). Ustawa Prawo zamówień publicznych, wraz z aktami wykonawczymi, jest najważniejszym aktem prawnym, regulującym kwestie zamówień publicznych¹.

Nowa ustawa w sposób przejrzysty i tematycznie uporządkowana, z dostosowaniem do dyrektyw unijnych, powinna być bardziej czytelna dla wszystkich uczestników procesu zamówień publicznych.

Niniejsze opracowanie przedstawia podstawowe informacje dotyczące zamówień publicznych, w oparciu o nową ustawę Prawo zamówień publicznych, wchodzącą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Zamówienie publiczne oznacza odpłatną umowę, zawieraną między podmiotem publicznym a wykonawcą, której przedmiotem mogą być usługi, dostawy lub roboty budowlane. Zamówienia ich dotyczące muszą spełniać wymogi, określone m.in. w Prawie zamówień publicznych².

Zamówienia sektora publicznego opierają się na kilku fundamentalnych zasadach, m.in.:

- **Zasada uczciwej konkurencji** – postępowania powinny być przeprowadzane w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji.
- **Zasada równości** – wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie powinny być traktowane na równych zasadach.
- **Zasada bezstronności i obiektywizmu** – zakazuje uczestniczenia w postępowaniu osób związanych z wykonawcą.

¹ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019), ustawa z dnia 11 września 2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2020).

² Informacje: biznes.gov.pl; uzp.gov.pl

- **Zasada jawności** – oznacza, że informacje i dokumenty z postępowania powinny być powszechnie dostępne.
- **Zasada prymatu trybów przetargowych** – przetarg nieograniczony i ograniczony mają pierwszeństwo w procedurach dotyczących zamówień.

Tabela 1. Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		Razem
	BZP	TRD	
zamówienia publiczne			
o zamówieniu	37 103	9 481	46 584
o zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa\o podwykonawstwie	50	80	130
o udzieleniu zamówienia	37 428	11 443	48 871
o konkursie	13	5	18
o wynikach konkursu	28	29	57
o zmianie ogłoszenia	17 744	7 893*	25 637
o zamiarze zawarcia umowy	1 086	362	1 448
o zmianie umowy	1 326	488	1 814
informacje o planowanych zamówieniach	–	581	581
o profilu nabywcy	–	39	39
razem	94 778	30 401	125 179
koncesje			
o koncesji	3	1	4
wstępne ogłoszenie informacyjne	0	0	0
o zmianie ogłoszenia	0	0	0
o zamiarze zawarcia umowy koncesji	0	2	2
o zawarciu umowy koncesji	2	3	5
o zmianie umowy koncesji	0	3	3
razem	5	9	14

* ogłoszenie dotyczące sprostowania

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

Usługi społeczne (zdrowotne, edukacyjne, świadczenia społeczne, religijne, komunalne), w których zamawiający może stosować uprosz-

czoną procedurę przetargową (jeśli wartość usług nie sięga kwoty 750 tys. euro, 1 mln euro w przypadku zamówień udzielanych przez zamawiających działających w sektorze energetycznym, wodnym, transportu i usług pocztowych).

Strony uczestniczące w zamówieniu to: zamawiający i wykonawca. Mogą nimi być osoby fizyczne, osoby prawne (np.: spółki akcyjne, spółki z o.o., fundacje), jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej obowiązane do stosowania Prawa zamówień publicznych (np. spółki osobowe).

Do stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych zobowiązane są m.in. jednostki sektora finansów publicznych (organy władzy publicznej, samorządy, sądy, zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie, administracja), podmioty prawa publicznego (przedsiębiorstwa publiczne, których celem jest głównie bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb ludności), podmioty udzielające zamówienia o dużej wartości na roboty budowlane lub usługi z nimi związane, finansowane z ponad 50% udziałem środków publicznych, a także tzw. zamawiający sektorowi (świadczą podobne usługi do przedsiębiorstw publicznych, ale nie niezależne od państwa).

Tabela 2. Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających (zamówienia powyżej wartości określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział
administracja rządowa centralna	1,90%
administracja rządowa terenowa	2,27%
administracja samorządowa	35,79%
jednostki organizacyjne administracji samorządowej	7,23%
podmiot prawa publicznego	14,74%
zamawiający udzielający zamówień, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp	0,09%
zamawiający udzielający zamówień sektorowych	3,79%
inny	34,19%

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

Tabela 3. Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających (zamówienia powyżej wartości określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
administracja rządowa centralna	17,33%	23,68%	58,99%
administracja rządowa terenowa	11,81%	42,11%	46,08%
administracja samorządowa	38,89%	18,00%	43,12%
jednostki organizacyjne administracji samorządowej	24,97%	43,20%	31,82%
podmiot prawa publicznego	8,31%	61,83%	29,85%
zamawiający udzielający zamówień, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp	25,00%	47,73%	27,27%
zamawiający udzielający zamówień sektorowych	17,86%	26,28%	55,86%
inny	11,62%	54,09%	34,29%

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 13.01.2016 r.

Tryby zamówień publicznych

Przetarg nieograniczony – w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy.

Przetarg ograniczony – w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu, wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w przetargu, a oferty mogą składać wykonawcy zaproszeni do składania ofert.

Negocjacje z ogłoszeniem – po publicznym ogłoszeniu o zamówieniu, zamawiający zaprasza wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert wstępnych niezawierających ceny, prowadzi z nimi negocjacje, a następnie zaprasza ich do składania ofert. Tryb ten można zastosować m.in. w sytuacji, gdy w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego albo dialogu konkurencyjnego wszystkie oferty zostały odrzucone, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione albo w sytuacji, gdy roboty budowlane, dostawy lub usługi obejmują rozwiązania projektowe lub innowacyjne. Jest także stosowany, gdy zamówienie ma wartość poniżej progów unijnych.

Dialog konkurencyjny – po publicznym ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający prowadzi z wybranymi przez siebie wykonawcami dialog, a następnie zaprasza ich do składania ofert. Przesłanki zastosowania dialogu konkurencyjnego są takie same jak w negocjacjach z ogłoszeniem.

Tabela 4. Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED	Ogółem
przetarg nieograniczony	99,48%	98,66%	99,31%
przetarg ograniczony	0,22%	0,98%	0,37%
negocjacje z ogłoszeniem	0,02%	0,14%	0,04%
dialog konkurencyjny	0,01%	0,22%	0,06%
partnerstwo innowacyjne	0,00%	0,00%	0,00%
licytacja elektroniczna	0,27%	–	0,22%

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 10.03.2016 r.

Negocjacje bez ogłoszenia – zamawiający negocjuje warunki umowy w sprawie zamówienia publicznego z wybranymi przez siebie wykonawcami, a następnie zaprasza ich do składania ofert. Tryb ten może być zastosowany w sytuacji, gdy np. w postępowaniu prowadzonym wcześniej w trybie przetargu nieograniczonego albo ograniczonego nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie zostały złożone żadne oferty, wszystkie oferty zostały odrzucone lub wszyscy wykonawcy zostali wykluczeni (opis zamówienia musi pozostać bez zmian). Negocjacje są także możliwe, gdy np. wcześniej ogłoszony został konkurs, nagrodą w nim było zaproszenie do negocjacji bez ogłoszenia co najmniej dwóch autorów wybranych prac konkursowych.

Zamówienie z wolnej ręki – zamawiający udziela zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą. Tego typu zamówień udziela się, gdy np. dane usługi są świadczone na rynku tylko przez jednego wykonawcę, albo przeprowadzono konkurs, w którym nagrodą było zaproszenie do negocjacji z wolnej ręki.

Zapytanie o cenę – zamawiający kieruje pytanie o cenę do wybranych przez siebie wykonawców i zaprasza ich do składania ofert. Zamówienia w tym trybie udziela się m.in. w sytuacji, gdy przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych, a wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne. Do składania ofert zaprasza się nie mniej, niż 5 potencjalnych wykonawców.

Partnerstwo innowacyjne – to tryb udzielenia zamówienia, w którym w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu zamawiający zaprasza wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert wstępnych, prowadzi z nimi negocjacje, a następnie zaprasza do składania ofert na opracowanie innowacyjnego produktu, usług lub robót budowlanych niedostępnych na rynku oraz sprzedaż tych produktów, usług lub robót budowlanych.

Licytacja elektroniczna – za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej, umożliwiającego wprowadzenie niezbędnych danych, w trybie bezpośredniego połączenia z tą stroną, wykonawcy składają kolejne korzystniejsze oferty (postąpienia), podlegające automatycznej klasyfikacji. Tryb stosowany przy zamówieniach, których wartość jest niższa niż progi UE.

Tabela 5. Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED	Ogółem
roboty budowlane	37,93%	8,30%	31,86%
dostawy	34,11%	48,80%	37,12%
usługi	27,96%	42,90%	31,02%

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

Ważne!

Na stronie Urzędu Zamówień Publicznych dostępne są materiały szczegółowo opisujące poszczególne zagadnienia związane z przetargami, takie jak przepisy, interpretacje, orzecznictwo, dobre praktyki, wzorcowe dokumenty.

W zależności od wartości zamówień lub trybu postępowania, informacje o zamówieniach publicznych publikowane są w różnym miejscu. Są to informacje wywieszane na tablicach ogłoszeń, znajdujących się w widocznym miejscu w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej, w Biuletynie Zamówień Publicznych lub w Dzienniku Urzędowym UE.

Udzielanie zamówień publicznych w projektach finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych

W lutym 2018 r. Komisja Europejska wydała poradnik – wytyczne dla osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych, pomocne w unikaniu najczęstszych błędów popełnianych w projektach finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Zgodnie z deklaracją autorów, porady zawarte w „Wytycznych...” mają na celu wsparcie urzędników i osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Jest to praktyczna pomoc w unikaniu błędów, popełnianych najczęściej, a zaobserwowanych przez Komisję Europejską w trakcie ostatnich lat, w odniesieniu do wykorzystywania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Wytyczne zawarte w niniejszym dokumencie przedstawiają najważniejsze kwestie, na które należy zwracać uwagę w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia i koncentrują się wokół głównych etapów udzielania zamówienia.

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 16.11.2016 r.

Tabela 6. Wykaz skrótów

Skrót	Definicja
CAN	contract award notice – ogłoszenie o udzieleniu zamówienia
CN	contract notice – ogłoszenie o zamówieniu
CPV	Common Procurement Vocabulary – Wspólny Słownik Zamówień
e-CERTIS	internetowe repozytorium zaświadczeń dotyczące zamówień transgranicznych
EFTA	Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme – system ek zarządzania i audytu
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
ESPD	jednolity europejski dokument zamówienia
GPP	Green Public Procurement – zielone zamówienia publiczne
GROW	Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP
IMI	Internal Market Information System – system wymiany informacji na rynku wewnętrznym
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
OLAF	Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych
PIN	prior information notice – wstępne ogłoszenie informacyjne
PKB	produkt krajowy brutto
ROI	return on investment – zwrot z inwestycji
SIMAP	system informacyjny dotyczący zamówień publicznych
SIWZ	specyfikacja istotnych warunków zamówienia
TED	Tenders Electronic Daily – Suplement do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
UE	Unia Europejska
VAT	podatek od wartości dodanej
WTO	Światowa Organizacja Handlu

Kluczowe zmiany wprowadzone dyrektywą 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych³

1. Wprowadzono nowe definicje doprecyzowujące pojęcia wykorzystywane w postępowaniach o udzielenie zamówienia: dokumenty zamówienia, wykonawca (w tym kandydat i oferent). Przedstawiono nowe koncepcje, istotne dla zamówień publicznych, takie jak środki elektroniczne, cykl życia, innowacje czy etykieta. Wprowadzono dwie kategorie instytucji zamawiających w celu rozróżnienia między instytucjami administracji centralnej (krajowymi i instytucjami publicznymi) a instytucjami zamawiającymi poniżej szczebla centralnego działającymi na szczeblu regionalnym i lokalnym. Kategorie te wpływają na progi dotyczące stosowania przedmiotowych dyrektyw. Progi te zmieniają się regularnie, zazwyczaj co dwa lata.
2. Ułatwienie MŚP udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, polegające na zachęcaniu ich do podziału zamówień na części. Poza tym instytucje zamawiające, oprócz szczególnie uzasadnionych przypadków, nie mogą wymagać od wykonawców obrotu przekraczającego dwukrotną wartość zamówienia. W celu uzyskania informacji na temat dokumentów administracyjnych, jakich wymagają poszczególne państwa członkowskie UE, wykonawcy mogą korzystać z internetowego narzędzia „e-Certis”⁴. Wprowadzenie jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia⁵ pozwala wykonawcom na składanie tą drogą oświadczeń, potwierdzających spełnianie przez nich wymaganych warunków udziału w zamówieniach.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, 28.03.2014.

⁴ E-CERTIS, strona internetowa <http://ec.europa.eu/markt/ecertis/login.do?selectedLanguage=pl> [dostęp czerwiec 2020 r.].

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiające standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia. Dostępne na stronie internetowej: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=OJ:JOL_2016_003_R_0004 [dostęp czerwiec 2020 r.].

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 29.06.2017 r.

3. Wprowadzone nowe przepisy dotyczące podstaw wykluczenia pozwalają instytucjom na odrzucenie wykonawców w przypadku, gdy stwierdzono we wcześniejszych zamówieniach publicznych braki lub znaczące niedociągnięcia przy ich realizacji. Odrzucenie oferty może też odbyć się w przypadku, gdy wykonawcy wchodzi w zmwę przetargową z innymi wykonawcami. Nowe przepisy zachęcają instytucje do odejścia od kryteriów wyłącznie ceny, a wybrania oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.
4. Zobowiązano instytucje zamawiające do podjęcia odpowiednich środków zapobiegających konfliktom interesów. Służą temu doprecyzowane w tym zakresie przepisy.
5. Potwierdzono strategiczną rolę zamówień publicznych w zapewnieniu efektywnego ekonomicznie wykorzystania środków publicznych, zagwarantowania najlepszego stosunku wartości do ceny, osiąganiu celów m.in. w zakresie innowacji, czy ochrony środowiska.

6. Od 18 kwietnia 2018 roku należy składać jedynie w formie elektronicznej jednolity europejski dokument zamówienia. Uruchomiona została usługa online o nazwie e-Certis⁶, dzięki której umożliwiono identyfikację zgodności dokumentów administracyjnych, które wymagane są często w procedurach udzielania zamówień w 28 państwach członkowskich, w Turcji, jako państwie kandydującym, jak również w trzech państwach EOG-EFTA (Islandia, Liechtenstein i Norwegia).
7. Głównymi rodzajami procedur dostępnych w zamówieniach publicznych pozostały procedura otwarta i ograniczona. Skrócony został minimalny termin do składania ofert i innych dokumentów zamówienia, do około jednej trzeciej. Wprowadzono wyższy próg dla usług społecznych i zdrowotnych oraz niektórych innych usług (750 000 EUR), jak również obowiązki, m.in. wymóg ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Wprowadzono partnerstwo innowacyjne, jako nową procedurę, łączącą zakup usług badawczych i rozwojowych oraz zakup opracowanych innowacyjnych rozwiązań. W zamówieniach mieszanych możliwe jest łączenie kilku zamówień w ramach jednego postępowania (roboty budowlane, usługi i dostawy).
8. Zmiany zakresu dyrektywy 2014/24/UE – w dyrektywie tej rozszerzono zakres przepisów dotyczących zamówień publicznych poza udzielenie zamówienia i zawarcie umowy, dodając przepisy regulujące modyfikację i rozwiązywanie umów. Umowy koncesji na roboty budowlane wyłączono z zakresu tej dyrektywy, włączając je do nowej Dyrektywy 2014/23/UE⁷.

⁶ Dostępne na stronie internetowej: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis/> [dostęp czerwiec 2020 r.].

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielenia koncesji. Strona internetowa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=OJ:JOL_2014094R000101 [dostęp czerwiec 2020].

Główne etapy postępowania o udzielenie zamówienia

1. Przygotowanie i planowanie.
2. Publikacja i przejrzystość.
3. Składanie ofert i kwalifikacja oferentów.
4. Ocena ofert i udzielenie zamówienia.
5. Realizacja zamówienia.

1. Przygotowanie i planowanie

Jest to szczególnie istotny etap zamówień publicznych, może być długotrwały, czas trwania zawsze zależy będzie od wielkości i złożoności zamówienia. Dobrze przygotowany etap planowania minimalizuje ryzyko ewentualnych błędów oraz eliminuje ewentualną konieczność wprowadzania zmian i modyfikacji w trakcie postępowania. Prawidłowo zaplanowany etap daje prawdopodobieństwo, że również pozostałe etapy zamówienia będą przebiegać bez problemów. Przygotowanie zamówienia wymaga czasu i wiedzy fachowej. Podejmując decyzję należy określić, w jakim celu konieczne jest przeprowadzenie zamówienia. Zbyt szybkie i złe przygotowanie może prowadzić do nieefektywnego wykorzystania środków publicznych. W celu prawidłowego określenia zamówienia, zgodnego z potrzebą przyszłych działań, należy ustalić, że celem zamówienia jest funkcja, której brakuje do osiągnięcia celu, a nie produkt czy usługa. W wytycznych podaje się więc przykład: zamawiający nie powinien rozpoczynać argumentacji od zdania „musimy kupić drukarkę”, lecz od zdania „musimy drukować”.

Najważniejsze kroki w pierwszym etapie zamówienia:

- **identyfikacja potrzeby** (ocena potrzeby, jaką chce zaspokoić instytucja, powinna być pierwszym krokiem przed rozpoczęciem postępowania, powinno się należycie uzasadnić postępowanie o udzielenie zamówienia, niezbędnego do zaspokojenia potrzeb instytucji; po identyfikacji potrzeb instytucja powinna dokonać starannej oceny danych potrzeb zanim rozpocznie się postępowanie o udzielenie zamówienia);

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 12.09.2017 r.

- **zaangażowanie stron** (powołanie zespołu projektowego odpowiedzialnego za przeprowadzenie postępowania o zamówienie publiczne, ilość osób zależy od stopnia złożoności projektu, przeprowadzanych zamówień w trakcie projektu);
- **analiza rynkowa** (pozwala instytucji zamawiającej pozyskać wiedzę na temat ewentualnych rozwiązań zaspokajających jej potrzebę, określić budżet zamówienia, wprowadzić zasadę należytego zarządzania finansami, jak również osiągnąć najlepszy stosunek wartości do ceny; wstępne analizy rynkowe należy przeprowadzić w przypadku udzielania zamówienia jednemu konkretnemu wykonawcy oraz w przypadku przed komercyjnych zamówień publicznych i partnerstw innowacyjnych⁸; analizę rynkową można przeprowadzić jako badanie rynku lub jako konsultacje rynkowe, z udziałem kandydatów lub oferentów);

⁸ OECD opracowała kompleksową metodykę przeprowadzania analizy rynkowej (wrzesień 2016). Strona internetowa publikacji: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-32-200117.pdf> [dostęp czerwiec 2020].

- **określenie przedmiotu zamówienia** (należy podjąć dopiero po przeprowadzeniu oceny potrzeb, identyfikacji i włączeniu się wszystkich zainteresowanych stron oraz przeprowadzeniu analizy rynkowej; na tym etapie należy również określić rodzaj, czas trwania, harmonogram, wartość oraz strukturę zamówienia; jednoznaczna identyfikacja przedmiotu zamówienia pozwoli na wybranie właściwej procedury udzielania zamówień publicznych oraz odpowiedni rodzaj zamówienia; przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należy przygotować uzasadnienie biznesowe, w sposób wyraźny wskazujące potrzebę udzielenia zamówienia, np. zamówienie pozwoli na zaspokojenie potrzeb organizacji, zostanie udzielone w oparciu o najbardziej odpowiednią procedurę, jest wykonalne, przystępne cenowo, stanowi solidną umowę handlową i ma zrównoważony charakter);
- **wybór procedury** (to najbardziej istotna i strategiczna decyzja, mająca wpływ na całe postępowanie o udzielenie zamówienia, dlatego też należy podjąć ją już na etapie planowania; dyrektywa 2014/24/UE przewiduje pięć głównych procedur: procedurę otwartą, procedurę ograniczoną, procedurę konkurencyjną z negocjacjami, dialog konkurencyjny, partnerstwo innowacyjne i konkurs).

2. Publikacja i przejrzystość

Niniejszy etap zamówienia ma na celu przyciągnięcie konkurencyjnych ofert, umożliwiających realizację zamówienia w taki sposób, aby zaspokoić potrzeby instytucji zamawiającej. Dlatego w klarowny sposób należy przygotować dokumenty zamówienia, wyznaczyć właściwe terminy dla realizacji ofert i opublikować ogłoszenie o zamówieniu lub złożyć zaproszenie do składania ofert. Ilość i rodzaj dokumentów zależy od rodzaju procedury, w większości przypadków są to:

1. **Zaproszenie do składania ofert**, w którym zaprasza się wykonawców do składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału, gdy postępowanie jest dwuetapowe.
2. **Ogłoszenie o zamówieniu**, oficjalnie rozpoczynające postępowanie o udzieleniu zamówienia. Ogłoszenie o zamówieniu jest publiko-

wane, w zależności od wartości zamówienia i przepisów krajowych, w Dzienniku Urzędowym UE lub w publikacjach krajowych, regionalnych lub lokalnych.

3. **Specyfikacja techniczna**, nazywana w usługach specyfikacją istotnych warunków zamówienia (SIWZ). Dokument ten ma na celu zapewnienie wykonawcom informacji, wymaganych do przygotowania oferty, poza tym dobrze przygotowana specyfikacja jest zabezpieczeniem dla zamawiającego w przypadku, gdyby oferenci twierdzili, że nie mieli wiedzy na temat różnych okoliczności na etapie realizacji zamówienia.
4. **Wskazówki dla oferentów**, zawierające wytyczne i wymogi formalne regulujące postępowanie o udzielenie zamówienia. Wskazówki mają na celu wspierać wykonawców w składaniu ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału. Zawierają m.in. praktyczne informacje dotyczące struktury wniosku, języka, w jakim należy sporządzić wniosek, zestawienie cen, formalne wymogi prezentacji czy metody elektronicznego składania ofert.
5. **Jednolity europejski dokument zamówienia**, to oświadczenie w sprawie sytuacji finansowej, kompetencji i zdolności wykonawcy dotyczące postępowania o udzielenie zamówienia. Dokument ten jest dostępny we wszystkich językach UE, traktowany jest jako wstępny dowód spełnienia przez oferenta warunków wymaganych w procesie zamówienia. Oferenci nie są już zobowiązani do składania pełnych dokumentów i formularzy, oznacza to łatwiejszy dostęp do uczestnictwa w postępowaniach transgranicznych. Komisja opracowała narzędzie, pozwalające instytucjom zamawiającym stworzenie własnego jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia⁹.
6. **Projekt umowy**, stanowiący szczegółowy dokument prawny, określający wartość i przedmiot zamówienia, czas trwania, warunki płatności, jak również przepisy prawne, dotyczące ochrony stron,

⁹ Jednolity europejski dokument zamówienia – dostępny na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/e-procurement/espd_pl [dostęp czerwiec 2020]

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 25.10.2017 r.

oświadczeń, gwarancji, odszkodowań i inne przepisy ustawowe i wykonawcze, właściwe dla zamówienia.

Należy pamiętać, że na etapie planowania powinno się rozważyć możliwość modyfikacji umowy, w związku z tym projekt umowy musi zawierać jasne i niebudzące wątpliwości klauzule, uwzględniające zakres ewentualnych modyfikacji. Natomiast przygotowując specyfikację techniczną należy unikać wskazywania konkretnych marek sprzętu, bez możliwości zastąpienia sprzętu jego odpowiednikiem. W przypadku braku możliwości uniknięcia odniesienia do produktu konkretnej marki, można użyć zwrotu „lub równoważny/a/e”. Nie należy również zmieniać kryteriów udzielenia zamówienia w trakcie postępowania, są to istotne elementy dokumentów zamówienia. W przypadku, gdy kryteria zamówienia nie są prawidłowe i należy je zmienić, konieczne jest przedłużenie terminu składania ofert.

Poniżej przedstawiono niektóre przykłady złych praktyk dotyczących określania kryteriów zamówienia¹⁰:

¹⁰ KE, Wytyczne dla osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych, luty 2018, dostępne na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/information/publications/guidelines/2018/public-procurement-guidance-for-practitioners-2018 [dostęp czerwiec 2020]

1. kryteria udzielenia zamówienia nie są wyraźnie powiązane z przedmiotem zamówienia;
2. kryteria udzielenia zamówienia są zbyt niejasne, np. jakość oceniana jest na podstawie trwałości i odporności produktu, jednak ani trwałość, ani odporność nie są jasno zdefiniowane w dokumentach zamówienia;
3. minimalne wymogi stosowane do udzielenia zamówienia np. 5-letni okres gwarancji, kolor niebieski, dostawa w ciągu 7 dni podczas, gdy powinny one stanowić kryteria kwalifikacji (tzn. odpowiedź tak/nie);
4. błędy arytmetyczne przy sumowaniu punktów i sporządzaniu rankingu ofert;
5. stosowanie średnich cen, zgodnie z którymi oferty znajdujące się bliżej średniej otrzymują większą liczbę punktów niż oferty oddalone od średniej;
6. stosowanie kar umownych jako kryterium udzielania zamówienia – kary te, o ile występują muszą być przewidziane wyłącznie w warunkach zamówienia;
7. stosowanie czasu trwania umowy jako kryterium udzielania zamówienia – powinno być to określone w dokumentach zamówienia i powinno być jednakowe dla wszystkich.

3. Składanie ofert i kwalifikacja oferentów

Na tym etapie zamówień publicznych instytucja zamawiająca ma możliwość uzyskania ofert, które spełniać będą wymogi zgodnie z przepisami i kryteriami określonymi w dokumentach zamówienia. W dokumentach zamówienia, należy zamieścić czytelne i przejrzyste instrukcje techniczne oraz administracyjne, w celu zapewnienia wykonawcom wsparcia w procesie przygotowywania i składania ofert. W ogłoszeniu zamówienia należy podać termin składania ofert, w przypadku wymagania formy papierowej, należy wyjaśnić dokładnie gdzie przesyłać oferty, ile egzemplarzy, w jaki sposób zapakować oferty oraz że oferty powinno się składać w taki sposób, aby nie można było zidentyfikować oferenta. Należy również podać pełną datę składania ofert oraz

dokładny czas, a w przypadku zezwolenia na składanie ofert pocztą, należy podać informację, czy o prawidłowym złożeniu oferty decyduje data stempla pocztowego czy konieczne jest dostarczenie oferty przed upływem terminu na wskazany adres. W przypadku elektronicznego składania ofert, należy podać właściwe strony internetowe i platformy e-zamówień. Po upływie terminu na składanie ofert komunikowanie się z oferentami powinno odbywać się wyłącznie na piśmie, a informacje w nim zawarte muszą zostać udostępnione pozostałym oferentom. Składanie ofert powinno odbywać się w sposób bezpieczny i poufny, a ich otwarcie powinno zostać zorganizowane przez zamawiającego według ustalonych formalnych procedur otwarcia ofert. Wybór ofert powinien nastąpić na podstawie kryteriów udzielania zamówienia. W celu zachowania przejrzystości i obiektywności wyboru powinno się powołać komisję oceniającą, analizującą kryteria i dokonującą przeglądu oceny.

4. Ocena ofert i udzielenie zamówienia

Ocena ofert ma na celu wyłonienie tych, które spełniają kryteria kwalifikacji, nie podlegają wykluczeniu i są najkorzystniejsze ekonomicznie. Ocenę powinna przeprowadzić komisja oceniająca, w sposób przejrzysty i sprawiedliwy, biorąc pod uwagę kryteria udzielenia zamówienia, opublikowane w dokumentach zamówienia. Wszyscy członkowie komisji powinni podpisać oświadczenia o braku konfliktu interesów oraz deklarację poufności. Metoda oceny, jaką wybiera instytucja zamawiająca, powinna być wyraźnie określona w dokumentach zamówienia. Nie należy zmieniać zakresu zamówienia w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, zmiany takie wymagałyby unieważnienia postępowania. Zwracając się do oferenta o wyjaśnienia w trakcie postępowania, zamawiający nie powinien wyrażać zgody na zmianę oferowanej ceny lub dostosowanie niezgodnej oferty do określonych najważniejszych specyfikacji. Dobrą praktyką jest aby, dokonując oceny, organizowano posiedzenie, z udziałem wszystkich członków komisji oceniającej. Z oceny należy sporządzić sprawozdanie, przejrzyste i szczegółowo wyjaśniające powody udzielenia zamówienia.

wienia. Pozwoli to instytucji zamawiającej na wykazanie, że podjęła właściwą i prawidłową decyzję. Następnie należy zawiadomić oferentów i podać do publicznej wiadomości informację o udzieleniu zamówienia.

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 23.11.2017 r.

5. Realizacja zamówienia

Etap realizacji zamówienia powinien zapewnić obu stronom, zarówno instytucji zamawiającej, jak i oferentowi, możliwość wywiązania się ze zobowiązań. W związku z powyższym należy organizować regularne spotkania, sprzyjające wzajemnemu uzgadnianiu spraw związanych z realizacją umowy. Pomocnymi technikami i narzędziami zarządzania zamówieniem będą terminowe sprawozdania ze spotkań konsultacyjnych, przeprowadzanie okresowych przeglądów dokonywanych przez instytucję zamawiającą, jak również prowadzenie przez

instytucję zamawiającą listy kontrolnej, obejmującej wszystkie etapy zamówienia.

Najważniejsze dokumenty, jakie sprawdza się podczas kontroli zamówień współfinansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych¹¹:

Dowody dotyczące procedury konkurencyjnej:

1. ogłoszenie o zamówieniu i wstępne ogłoszenie informacyjne w stosownych przypadkach (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej);
2. dokumenty zamówienia obejmujące specyfikacje techniczne;
3. rejestr otrzymanych ofert;
4. dowody dotyczące wyboru ofert, w tym punktacji przyznanej w oparciu o określone kryteria;
5. dowody dotyczące oceny ofert, w tym punktacji przyznanej w oparciu o określone kryteria;
6. sprawozdanie z oceny;
7. powiadomienia oferentów zwycięskich i niewybranych;
8. formalna umowa;
9. ogłoszenie o udzieleniu zamówienia (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej).

Dowody dotyczące odpowiedniej realizacji:

1. dowody/ przyjęcie dostaw;
2. dowody na realizację dostaw po oferowanym koszcie;
3. dowody na spełnienie wymogów specyfikacji technicznych przez dostawę;
4. faktury;
5. uzasadnienie modyfikacji umowy.

¹¹ Według informacji zawartych w „Wytocznych dla osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych”, KE, luty 2018 r.

Słowniczek zamówień

AUKCJA ELEKTRONICZNA – forma, jaką zamawiający może zastosować do wyboru najkorzystniejszej oferty, jest jednoetapową formą, przewidziana musi być już na etapie ogłoszenia przetargu. W trakcie aukcji elektronicznej stosuje się wyłącznie kryteria, określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, umożliwiając automatyczną ocenę oferty bez ingerencji zamawiającego.

BUDŻET PROJEKTU – jest finansowym planem realizacji projektu, wyrażany jest poprzez sposób alokacji zasobów do projektu w ujęciu wartościowym. W procesie przygotowania budżetu wymagane jest przygotowanie kilku etapów. W pierwszym etapie należy wyznaczyć długookresowe cele i poszukiwanie nowych możliwości zainwestowania posiadanych zasobów. W drugim etapie należy dokonać prognozowania strumieni pieniężnych i zweryfikować szacunki. Trzeci etap jest oceną porealizacyjną.

BILANS – jest elementem analizy finansowej przedsiębiorstwa. Bilans jest zestawieniem aktywów i pasywów przedsięwzięcia. Po stronie aktywów (w standardowym zapisie po lewej stronie) bilans zawiera aktywa trwałe (składniki rzeczowe, składniki finansowe, składniki niematerialne) i aktywa bieżące. Po stronie pasywów (ujętych po prawej stronie) bilans zawiera zobowiązania bieżące, zobowiązania długoterminowe oraz kapitały własne. Podstawową cechą bilansu jest równowaga bilansowa, sumy aktywów i pasywów muszą być sobie zawsze równe.

BŁĄD W OBLICZENIU CENY – jest to, w rozumieniu przepisu art. 89 ust. 1 pkt 6, błąd co do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego. Błąd w obliczeniu ceny zachodzi m.in., gdy cena oferty została obliczona w sposób niezgodny ze sposobem jej obliczenia podanym w dokumentacji przetargowej, gdy w cenie oferty podano niewłaściwą stawkę podatku Vat lub, gdy kalkulacja ceny oferty nie obejmuje całego przedmiotu zamówienia. Błędów w obliczeniu ceny nie można poprawić.

CERTYFIKAT W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH – to elektroniczne zaświadczenie, zawierające dane przyporządkowane do określonego użytkownika, służą do weryfikacji podpisu elektronicznego i potwierdzające tożsamość danego użytkownika. Certyfikaty mogą być zróżnicowane, w zależności od zaoferowanego poziomu bezpieczeństwa.

CENA W PRAWIE PUBLICZNYM – w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r.¹² obejmuje wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest zobowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, obejmuje również podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jak również stawkę taryfową.

CESJA WIERZYTELNOŚCI – to przelew wierzytelności, w przypadku, gdy wierzyciel przenosi swoją wierzytelność na inną osobę. Cesję należy dokonać na piśmie, pod rygorem nieważności, w przypadku cesji wierzytelności z dokumentu na okaziciela nie stosuje się tego wymogu. Cesję regulują artykuły 509–516 Kodeksu cywilnego, cesja wierzytelności jest pierwszą pomocą dla przedsiębiorców, w przypadku nieuczciwych kontrahentów.

CYKL ŻYCIA – to wszelkie możliwe kolejne lub powiązane fazy istnienia przedmiotu dostawy, usługi lub roboty budowlanej, w szczególności badanie, rozwój, projektowanie przemysłowe, testowanie, produkcję, transport, używanie, naprawę, modernizację, zmianę, utrzymanie przez okres istnienia, logistykę, szkolenie, zużycie, wyburzenie, wycofanie i usuwanie¹³.

CZYN NIEUCZCIWEJ KONKURENCJI – w rozumieniu Pzp to w szczególności: oferowanie rażąco niskiej ceny, stosowanie dumpingu cenowego, czyli oferowanie towaru lub usługi poniżej kosztów ich wytworzenia lub zakupu; wskazywanie nierealnych okresów

¹² Ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. 2014 poz. 915).

¹³ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7 (Dz.U. 2019 poz. 2019).

gwarancji lub terminu przydatności produktów w celu zdobycia większej ilości punktów w jednej z ocenianych kategorii; podawanie nieprawdziwych informacji o oferowanych towarach lub usługach; zawarcie zmowy przetargowej; przekupstwo osoby pełniącej funkcje publiczne; organizowanie systemu sprzedaży lawinowej.

DIALOG KONKURENCYJNY – tryb udzielenia zamówienia, w którym zamawiający, po publicznym ogłoszeniu zamówienia, zaprasza wybranych wykonawców do składania ofert. Tryb ten jest możliwy do przeprowadzenia w przypadku, gdy nie jest możliwe udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego lub przetargu ograniczonego, gdy z uwagi na szczególnie złożony charakter zamówienia nie można opisać przedmiotu zamówienia zgodnie z wymogami ustawowymi oraz, gdy cena nie jest jedynym kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty. To dwuetapowy tryb postępowania, w pierwszym etapie wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, w drugim zamawiający rozmawia z wybranymi wykonawcami, potem składają oni oferty. Charakterystyczne dla tego trybu postępowania jest to, że dokładne opisanie przedmiotu zamówienia przez zamawiającego następuje dopiero po ukończeniu dialogu z wykonawcami¹⁴.

DOKUMENTY ZAMÓWIENIA – to dokumenty sporządzone przez zamawiającego lub dokumenty, do których zamawiający odwołuje się, inne niż ogłoszenie, służące do określenia lub opisanie warunków zamówienia, w tym specyfikacja warunków zamówienia (SIWZ), opis potrzeb i wymagań¹⁵.

DOSTAWY – nabywanie, przemieszczenie określonych dóbr, dostaw, usług, towarów od dostawcy do odbiorcy, na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy oraz leasingu z opcją lub bez opcji zakupu, które może obejmować dodatkowo rozmieszczenie lub instalację¹⁶.

¹⁴ www.muratorplus.pl [dostęp czerwiec 2020].

¹⁵ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

¹⁶ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

DOTACJE – to wypłacane ze środków publicznych (z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych) kwoty, podlegające szczególnym zasadom rozliczania, przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych¹⁷.

DZIERŻAWA – to jeden z typów umowy prawa cywilnego, kiedy to wydzierżawiający oddaje na czas oznaczony dzierżawcy rzecz do używania i pobierania pożytku, a dzierżawca zobowiązuje się do płacenia wydzierżawiającemu czynszu. Dzierżawa jest regulowana art. 693–709 Kodeksu cywilnego.

DYNAMICZNY SYSTEM ZAKUPÓW – to system, który zamawiający może ustanowić, stosując odpowiednie przepisy dotyczące udzielania zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego. System ten może być ustanawiany na okres nie dłuższy niż 4 lata, ze względu na szczególnie interes zamawiającego okres ten może zostać wydłużony¹⁸.

FUNDUSZE CELOWE – to fundusze, tworzone w celu realizacji wyodrębnionych zadań, należących do obowiązków państwa. Środki pochodzą z budżetu państwa, z przeznaczeniem na cel, zapisany w ustawach, tworzących konkretny fundusz. Niektóre przykłady istniejących funduszy celowych: Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych, Fundusz Emerytur Pomostowych, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Promocji twórczości, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Reprywatyzacji, Fundusz Skarbu Państwa, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Promocji Kultury¹⁹.

¹⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, art. 126 (Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240).

¹⁸ www.muratorplus.pl [dostęp czerwiec 2020].

¹⁹ Encyklopedia zarządzania, https://mfiles.pl/pl/index.php/Fundusze_celowe [dostęp czerwiec 2020].

GWARANCJA BANKOWA – to jednostronne zobowiązanie banku do spełnienia przez bank zobowiązań klienta, w przypadku, gdyby klient nie mógł sam ich spełnić. Bank przyjmuje tym samym rolę gwaranta. Gwarancja bankowa jest umową nazwaną, reguluje ją ustawa Prawo bankowe²⁰.

INNOWACJA – to wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym między innymi procesów produkcji, budowy lub konstrukcji, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności gospodarczej, organizowaniu pracy lub relacjach zewnętrznych²¹.

ISTOTNE POSTANOWIENIA UMOWY – to najważniejsze postanowienia zawarte między stronami, czyli: przedmiot umowy, forma wynagrodzenia, termin wykonania umowy, gwarancja, warunki płatności, kary umowne.

KAUCJA PIENIĘŻNA – to określona suma pieniędzy, hipoteka lub zastaw, które zabezpieczają roszczenia w przypadku niewywiązania się lub niedbałego wykonania umowy. Kaucja pokrywa zatem straty, jakie mogą wynikać z realizacji umowy.

KIEROWNIK ZAMAWIAJĄCEGO – osoba lub organ, uprawniony do zarządzania zamawiającym, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez zamawiającego. Definicja kierownika zamawiającego zawarta została w ustawie Prawo zamówień publicznych. Kierownikami zamawiającym mogą być: kierownicy jednostek budżetowych i gospodarstw pomocniczych; rektorzy, dziekani lub dyrektorzy administracyjni państwowych uczelni; kierownicy zakładów opieki zdrowotnej; dyrektorzy zakładów energetycznych; wójtowie, burmistrzowie, starości, prezydenci miast; prezesi zarządów spółek kapitałowych; dyrektorzy generalni urzędów administracji rządowej; prezesi spółdzielni, fundacji, stowarzyszeń²².

²⁰ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, (Dz.U. z 2019 r. poz. 2357).

²¹ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

²² Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

KOMISJA PRZETARGOWA – to kolegialny organ powoływany i odwołany przez kierownika zamawiającego w postępowaniu przetargowym. Kierownik zamawiający określa organizację, skład, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji przetargowej, mając na celu sprawność jej działania oraz przejrzystości jej prac. Komisja może być stała lub doraźna, w zależności od potrzeb zamawiającego²³.

KONCESJA – akt administracyjny wydawany przez organ koncesyjny. Akt ten pozwala koncesjonariuszowi na prowadzenie ściśle określonej działalności gospodarczej. Podstawą prawną przyznawania koncesji jest ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców²⁴. Koncesja stosowana jest w przypadku działalności, mającej szczególne znaczenie dla interesu publicznego, bezpieczeństwa państwa i obywateli. Udzielenie, odmowa udzielenie, zmiana lub cofnięcie koncesji odbywa się w drodze decyzji administracyjnej właściwego organu.

KONKURS – to przyrzeczenie publiczne, w którym zamawiający, przez publiczne ogłoszenie, przyrzeka nagrodę za wykonanie i przeniesienie prawa do pracy konkursowej wybranej przez sąd konkursowy²⁵.

KONSORCJUM – dobrowolne zrzeszenie organizacji lub przedsiębiorstw zawierowane w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć. Mogą to być instytucje finansowe, przedsiębiorstwa czy placówki naukowo-badawcze.

KRYTERIA SELEKCJI – to mierniki porównawcze i wartościujące, które służą zamawiającemu do ograniczenia liczby oferentów, uprawnionych do złożenia oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo w konkursie. Zgodnie z orzecznictwem KIO, kryteria selekcji powinny być ustalane w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny, zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji i równego traktowania wszystkich uczestników prekwalfikacji²⁶.

²³ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 21

²⁴ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2018 poz. 646).

²⁵ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

²⁶ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

KWALIFIKOWANY CERTYFIKAT – elektroniczne zaświadczenie służące do weryfikacji podpisu elektronicznego, spełniające warunki określone w ustawie, wydane przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne²⁷.

LEASING – to umowa, w której finansujący zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, nabyć rzecz od oznaczonego zbywcy na warunkach określonych w umowie i oddać tę rzecz korzystającemu do używania albo używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony, a korzystający zobowiązuje się zapłacić finansującemu w uzgodnionych ratach wynagrodzenie pieniężne, równe co najmniej cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia rzeczy przez finansującego²⁸.

LICYTACJA ELEKTRONICZNA – to tryb udzielenia zamówienia, w którym formularz umieszczony na stronie internetowej umożliwia wprowadzenie niezbędnych danych w trybie bezpośredniego połączenia z tą stroną, wykonawcy składają kolejne korzystniejsze oferty (postąpienia), podlegające automatycznej klasyfikacji²⁹.

ŁAŃCUCH DOSTAW – to wszystkie zasoby i działania niezbędne do wykonania dostaw, usług i robót budowlanych, będących przedmiotem zamówienia³⁰.

NEGOCJACJE Z OGŁOSZENIEM – to tryb udzielenia zamówienia, w którym po publicznym ogłoszeniu o zamówieniu, zamawiający zaprasza wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert wstępnych nie zawierających ceny, prowadzi z nimi negocjacje, a następnie zaprasza do składania ofert³¹.

NEGOCJACJE BEZ OGŁOSZENIA – to tryb udzielenia zamówienia, w którym zamawiający negocjuje warunki umowy w sprawie zamówie-

²⁷ www.zus.pl/ słownik pojęć.

²⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 709¹ (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93).

²⁹ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 74.

³⁰ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

³¹ <https://www.muratorplus.pl/biznes/prawo/prawo-zamowien-publicznych-w-pigulce-> [dostęp czerwiec 2020].

nia publicznego z wybranymi przez siebie wykonawcami, a następnie zaprasza ich do składania ofert³².

NEWRALGICZNE ROBOTY BUDOWLANE – to roboty budowlane przeznaczone do celów bezpieczeństwa, które wiążą się z korzystaniem z informacji niejawnych lub informacji podlegających ochronie ze względów bezpieczeństwa, wymagają ich wykorzystania lub je zawierają³³.

NEWRALGICZNY SPRZĘT – to sprzęt przeznaczony do celów bezpieczeństwa, który wiąże się z korzystaniem z informacji niejawnych lub informacji podlegających ochronie ze względów bezpieczeństwa, wymaga ich wykorzystania lub je zawiera³⁴.

NEWRALGICZNE USŁUGI – to usługi przeznaczone do celów bezpieczeństwa, które wiążą się z korzystaniem z informacji niejawnych lub informacji podlegających ochronie ze względów bezpieczeństwa, wymagają ich wykorzystania lub je zawierają³⁵.

OBIEKT BUDOWLANY – to wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej i wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną³⁶.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA DELIKTOWA – to odpowiedzialność za czyn niedozwolony, przepisem najważniejszym dla odpowiedzialności deliktowej jest art. 415 Kodeksu cywilnego. Przepis ten wskazuje, że osoba, która spowodowała szkodę i ponosi za nią odpowiedzialność deliktową, jest zobowiązana do jej naprawienia³⁷.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA KONTRAKTOWA – to odpowiedzialność cywilnoprawna, do której dochodzi, gdy zobowiązanie zostaje niewykonane lub nienależycie wykonane. Podstawę prawną

³² <https://www.muratorplus.pl/biznes/prawo/prawo-zamowien-publicznych-w-pigulce-> [dostęp czerwiec 2020].

³³ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

³⁴ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

³⁵ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

³⁶ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

³⁷ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 415.

odpowiedzialności kontraktowej stanowi art. 471 Kodeksu cywilnego³⁸.

OFERTA – to jeden ze sposobów zawarcia umowy, który polega na złożeniu przez oferenta oświadczenia woli drugiej stronie. Podstawę prawną oferty stanowi art. 66 Kodeksu cywilnego³⁹.

OFERTA CZĘŚCIOWA – to oferta przewidująca, zgodnie z dokumentami zamówienia, wykonanie części zamówienia⁴⁰.

OFERTA WARIANTOWA – to oferta, która przewiduje odmienny, niż określony przez zamawiającego, sposób wykonania zamówienia, z zachowaniem warunków zamówienia, opisanych w SIWZ. Wykonawca może przedstawić ofertę wariantową (alternatywny sposób wykonania zamówienia) tylko w przypadku, gdy zamawiający zezwolił wprost na to w SIWZ.

OMYŁKA RACHUNKOWA – to wadliwe, niezamierzone wykonanie działania matematycznego, błąd pisarski, mylna pisownia lub opuszczenie wyrazu.

OMYŁKA PISARSKA – to mylna pisownia wyrazu, ewidentny błąd gramatyczny, niezamierzone opuszczenie wyrazu lub jego części. To błąd pisarski lub inna podobna usterka w tekście. Oczywiście omyłka pisarska powinna być możliwa do naprawienia bez odwoływania się do innych dokumentów. Oczywiście omyłki polegają na tym, że istota błędu nasuwa się sama, bez konieczności przeprowadzania dodatkowych ustaleń.

PAPIER WARTOŚCIOWY – to dokument określający pewne prawo majątkowe. Papiery wartościowe to wszelkie instrumenty finansowe inne niż pieniądze: akcje, obligacje, weksle, czeki, bony, certyfikaty finansowe. Rozróżnia się papiery wartościowe będące przedmiotem obrotu publicznego oraz te, którymi nie można posługiwać się w obrocie publicznym (wykorzystywane w obrocie prywatnym albo w obrocie czekowym, wekslowym lub bankowym).

³⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 471.

³⁹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 66.

⁴⁰ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

PEŁNOMOCNICTWO RODZAJOWE – to pełnomocnictwo obejmujące umocowanie do określonego rodzaju czynności prawnej objętej umocowaniem oraz jej przedmiot. Pełnomocnictwo rodzajowe wymagane jest w przypadku czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu⁴¹.

PODMIOTOWE ŚRODKI DOWODOWE – to środki służące potwierdzeniu braku podstaw wykluczenia, spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, z wyjątkiem oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 (oświadczenie o niepodleganiu wykluczeniu, spełnieniu warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, w zakresie wskazanym przez zamawiającego)⁴².

PODWYKONAWCA – to firma lub osoba wykonująca pracę na rzecz głównego wykonawcy.

POLISA UBEZPIECZENIOWA – to jeden z podstawowych dokumentów ubezpieczeniowych, stwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia. Polisa powinna zawierać m.in. dane ubezpieczanego, w przypadku osoby fizycznej są to: imię, nazwisko, numer pesel i adres. W przypadku osoby prawnej wymaganymi danymi są: nazwa firmy, adres firmy, regon, NIP, PKD podstawowej działalności lub działalności związanej z bezpośrednim ubezpieczeniem. Ubezpieczyciel może wymagać też danych ubezpieczonych, dla których wystawiana jest polisa⁴³.

PORĘCZENIE – w prawie cywilnym to umowa zawierająca zobowiązanie poręczyciela wobec wierzyciela do wykonania zobowiązania dłużnika w przypadku, gdyby ten go nie wykonał⁴⁴.

⁴¹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 98.

⁴² Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁴³ Umowę ubezpieczenia uregulowano w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny w tytule XXVII (art. 805–834). Pozostałe kwestie dotyczące ubezpieczeń uregulowano w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015 poz. 1844).

⁴⁴ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 876.

POSTĘPOWANIE O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA – to postępowanie wszczęte przez przekazanie albo zamieszczenie ogłoszenia, przekazanie zaproszenia do negocjacji albo zaproszenia do składania ofert, prowadzone jako uporządkowany ciąg czynności, których podstawą są warunki zamówienia ustalone przez zamawiającego, prowadzące do wyboru najkorzystniejszej oferty lub wynegocjowania postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego, kończące się zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego albo jego unieważnieniem, z tym, że zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego nie stanowi czynności w tym postępowaniu⁴⁵.

PROTOKÓŁ POSTĘPOWANIA – to dokument sporządzany przez zamawiającego, który potwierdza przebieg postępowania o udzielenie zamówienia⁴⁶.

PRZEDMIOTOWE ŚRODKI DOWODOWE – to środki służące potwierdzeniu zgodności oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych z wymaganiami, cechami lub kryteriami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia lub opisie kryteriów oceny ofert lub wymaganiami związanymi z realizacją zamówienia⁴⁷.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT – to dane ilustrujące: przychody, koszty, straty, zyski oraz obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego za bieżący i poprzedni rok obrotowy⁴⁸. W państwach należących do UE treść i układ rachunku zysku i strat określa Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁹.

⁴⁵ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁴⁶ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁴⁷ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁴⁸ Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. 2019 r. poz. 351), art. 47. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek (CELEX: 32013L0034).

⁴⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek (CELEX: 32013L0034).

RAŻĄCO NISKA CENA – to oferta z ceną niewiarygodną, nierealistyczną w porównaniu do cen rynkowych za podobne zamówienie.

REFERENCJE – to dokument wystawiony przez inwestora, potwierdzający jakość i należyte wykonanie usługi, robót budowlanych lub dostawy. Dokument referencji służy jedynie potwierdzeniu należytego wykonania zamówienia (wyrok KIO z dnia 7 września 2009 r., KIO/UZP 1092/09). Zamawiający w postępowaniu nie może zarzucić wykonawcy, na podstawie złożonych przez niego referencji, że nie spełnia on warunku udziału w postępowaniu. Dokumentem służącym do potwierdzenia spełnienia warunku udziału w postępowaniu jest oświadczenie, jakie składa wykonawca.

RĘKOJMIA ZA WADY – to ustawowa forma odpowiedzialności za wady fizyczne lub prawne przedmiotu świadczenia. Zgodnie z prawem cywilnym to odpowiedzialność sprzedającego względem kupującego, jeżeli rzecz fizyczna ma wadę prawną lub fizyczną⁵⁰.

ROBOTY BUDOWLANE – to wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych, określonych w załączniku II do dyrektywy 2014/24/UE, w załączniku I do dyrektywy 2014/25/UE oraz objętych działem 45 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002 r., str. 1, z późn. zm.⁵¹), zwanego dalej „Wspólnym Słownikiem Zamówień”, lub obiektu budowlanego, a także realizację obiektu budowlanego za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego⁵².

⁵⁰ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 556.

⁵¹ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 17.12.2003, str. 1, Dz. Urz. UE L 74 z 15.03.2008, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009 r., str. 14.

⁵² Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

SWZ – Specyfikacja Warunków Zamówienia, to najważniejszy dokument w procedurach przetargowych określający zasady udzielania zamówień publicznych, podstawowe prawa i obowiązki zamawiającego i kupującego. SWZ występuje we wszystkich trybach zamówień, z wyjątkiem zamówień z wolnej ręki i licytacji elektronicznej. W podstawowym zakresie SWZ powinna zawierać: nazwę (firmę) i adres zamawiającego, numer telefonu, adres strony internetowej zamawiającego; tryb udzielania zamówienia; opis przedmiotu zamówienia; termin wykonania zamówienia; warunki udziału w postępowaniu; podstawy wykluczenia (art. 108 Pzp); wykaz świadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia; informacje o sposobach porozumiewania się zamawiającego z wykonawcami; wymagania dotyczące wadium; termin związania ofertą; opis sposobu przygotowania ofert; miejsce i termin składania ofert; opis sposobu obliczenia ceny; opis kryteriów, którymi będzie kierował się zamawiający przy wyborze ofert; informacje o formalnościach do podpisania umowy po wyborze oferty; wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy; istotne dla stron postanowienia, jakie zostaną wprowadzone do treści umowy albo wzór umowy; pouczenie o środkach ochrony prawnej przysługujących wykonawcy w toku postępowania⁵³.

ŚRODKI KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ – to rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, w szczególności pocztę elektroniczną⁵⁴.

⁵³ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 134.

⁵⁴ Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, art. 2 (Dz.U. z 2019 r. poz. 123 i 730).

ŚRODKI PUBLICZNE – to, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych: dochody publiczne, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. Są to również środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, przychody budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych pochodzące ze sprzedaży papierów wartościowych, z innych operacji finansowych, z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa oraz majątku jednostek samorządu terytorialnego, ze spłat pożyczek udzielonych ze środków publicznych lub z otrzymanych pożyczek i kredytów. Do środków publicznych zalicza się również przychody jednostek sektora finansów publicznych pochodzące z prowadzonej przez nie działalności oraz pochodzące z innych źródeł⁵⁵.

UDZIELENIE ZAMÓWIENIA – to zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego⁵⁶.

UMOWA RAMOWA – to umowa zawarta pomiędzy zamawiającym a jednym lub większą liczbą wykonawców. Celem umowy ramowej jest ustalenie warunków dotyczących zamówień publicznych, jakie mogą zostać udzielone w danym okresie, w szczególności cen i, w razie potrzeby, przewidywanych ilości. Przedmiotem tej umowy nie jest udzielenie konkretnego zamówienia lecz ustalenie ogólnych warunków dotyczących przyszłych zamówień. Umowa ramowa, w odróżnieniu od umowy przedwstępnej, nie nakłada na uczestników obowiązku zawarcia umowy przyrzeczonej⁵⁷.

UMOWA O PODWYKONAWSTWO – to umowa w formie pisemnej o charakterze odpłatnym, zawarta między wykonawcą a podwykonawcą, a w przypadku zamówienia na roboty budowlane innego niż zamówienie w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, także między podwykonawcą a dalszym podwykonawcą lub między dalszymi podwykonawcami, na mocy której odpowiednio

⁵⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, art. 5.

⁵⁶ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁵⁷ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

podwykonawca lub dalszy podwykonawca, zobowiązuje się wykonać część zamówienia⁵⁸.

USŁUGI – to wszelkie świadczenia, które nie są robotami budowlanymi lub dostawami⁵⁹.

WADIUM – to określona suma lub ustanowione odpowiednie zabezpieczenie jej zapłaty, wpłacane organizatorowi przetargu lub aukcji⁶⁰.

WARUNKI ZAMÓWIENIA – to warunki, które dotyczą zamówienia lub postępowania o udzielenie zamówienia, wynikające w szczególności z opisu przedmiotu zamówienia, wymagań związanych z realizacją zamówienia, kryteriów oceny ofert, wymagań proceduralnych lub projektowanych postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego⁶¹.

WEKSEL – to rodzaj papieru wartościowego, w którym wystawca weksla albo osoba przez niego wskazana zobowiązuje się bezwarunkowo do spłacenia określonej sumy wekslowej we wskazanym terminie odbiorcy weksla⁶².

WIERZYTEL – to osoba fizyczna lub prawna, która, na podstawie powstałego zobowiązania, jest uprawniona do otrzymania od dłużnika świadczenia pieniężnego lub rzeczowego. Uprawnienie to nazywa się wierzytelnością albo należnością. Dla dłużnika jest to dług.

WSPÓLNY SŁOWNIK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH CPV – to jednolity system klasyfikacji udzielanych zamówień publicznych, którego celem jest standaryzacja terminologii wykorzystywanej przy dokonywaniu opisu przedmiotu zamówienia przez instytucje zamawiające. Wyszukiwarka kodów CPV oraz CPC powstała na podstawie Rozporządzenia Komisji WE nr 213/2008 z 28 listopada 2007 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2195/2002

⁵⁸ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁵⁹ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁶⁰ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, art. 70 (4).

⁶¹ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁶² Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U. 1936 nr 37 poz. 282).

Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV, a uwzględnione w niej klasyfikacje stosuje się w celu opisu przedmiotu zamówienia od dnia 15 września 2008 r.⁶³

WYKONAWCA – to osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która oferuje na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług, lub ubiega się o udzielenie zamówienia, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego⁶⁴.

WYNAGRODZENIE KOSZTORYSOWE – to forma wynagrodzenia polegająca na tym, że wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z dokumentacją projektowo-techniczną. Wynagrodzenie ryczałtowe polega na jednoznacznym uzgodnieniu z góry przy zawieraniu umowy sztywnej kwoty tytułem ostatecznie określonej wartości należnej za całość prac, bez podziału na poszczególne składniki wynagrodzenia. Wyśokość wynagrodzenia jest z góry określana i nie ulega zmianie. Wykonawca nie może żądać jej podwyższenia, nawet jeśli w momencie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiarów lub kosztów prac. Taki rodzaj wynagrodzenia jest ryzykowny dla wykonawcy, ponieważ może okazać się nieopłacalny. Wynagrodzenie ryczałtowe może być podwyższone przez sąd, ale tylko wtedy, gdy wykonanie dzieła groziłoby wykonawcy rażącą stratą. Sąd może podwyższyć ryczałt lub rozwiązać umowę⁶⁵.

WYNAGRODZENIE RYCZAŁTOWE – jest ustalane na podstawie zestawienia planowanych prac i przewidywanych kosztów. Wskazane w nim rodzaje i ilości planowanych nakładów wynikają z tzw.

⁶³ www.uzp.gov.pl [dostęp czerwiec 2020].

⁶⁴ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁶⁵ <https://www.muratorplus.pl/biznes/prawo/prawo-zamowien-publicznych-w-pigulce> [dostęp czerwiec 2020].

przedmiaru nakładów ustalonego odrębnie dla każdego ich rodzaju. Poszczególnym pozycjom nakładów odpowiadają z góry przyjęte koszty jednostkowe. Suma wynikająca z przemnożenia ilości przewidywanych nakładów przez ich koszty jednostkowe wskazuje na ogólną kwotę wynagrodzenia określonego w umowie. Jest to forma wynagrodzenia, która pozwala zwiększyć kwotę świadczenia określoną w umowie. Dopuszcza tzw. roboty dodatkowe. Jeżeli w toku wykonywania dzieła zarządzenie właściwego organu państwowego zmieniło wysokość stawek lub cen przyjętych w obliczeniach kosztorysowych (np. cen materiałów, stawek robocizny), każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany umówionego wynagrodzenia. Jeżeli w toku wykonywania dzieł zajdzie konieczność przeprowadzenia dodatkowych prac, które nie były przewidziane w zestawieniu planowanych prac a zestawienie sporządził zamawiający, przyjmujący zamówienie może żądać odpowiedniego podwyższenia wynagrodzenia. Jeżeli natomiast zestawienie prac sporządził przyjmujący zamówienie, może on żądać podwyższenia wynagrodzenia tylko wtedy, gdy nie mógł przewidzieć konieczności prac dodatkowych, mimo iż dołożył należytej staranności w przygotowywaniu zestawienia prac. Przyjmujący zamówienie musi uzyskać zgodę zamawiającego na przeprowadzenie dodatkowych prac, w przeciwnym bowiem razie nie będzie mógł żądać podwyższenia wynagrodzenia⁶⁶.

ZAMAWIAJĄCY – to osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie ustawy do jej stosowania⁶⁷.

ZAMÓWIENIE – to umowa odpłatna zawierana między zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem jest nabycie przez zamawiającego od wybranego wykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług⁶⁸.

⁶⁶ <https://www.muratorplus.pl/biznes/prawo/prawo-zamowien-publicznych-w-pigulce> [dostęp czerwiec 2020].

⁶⁷ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

⁶⁸ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, art. 7.

Przegląd – Akty prawne krajowe – zamówienia publiczne

1. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (Dz.U. 2019 poz. 1073).
2. Rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie listy innych ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych, które mogą być przesyłane za pośrednictwem platformy elektronicznego fakturowania służącej do przesyłania ustrukturyzowanych faktur elektronicznych oraz innych ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych (Dz.U. 2019 poz. 856).
3. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 580).
4. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu kierowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rehabilitację leczniczą oraz udzielania zamówień na usługi rehabilitacyjne (Dz.U. 2019 poz. 277).
5. Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 53).
6. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie trybu i sposobu udzielenia zamówienia na wydrukowanie i doręczenie zadań na egzamin komorniczy (Dz.U. 2018 poz. 2398).
7. Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. 2018 poz. 2191).

8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu dokumentów publicznych i druków o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz.U. 2018 poz. 2123).
9. Rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 16 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz.U. 2018 poz. 1993).
10. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz.U. 2018 poz. 1992).
11. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz udostępniania i przechowywania dokumentów elektronicznych (Dz.U. 2018 poz. 1991).
12. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 października 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2018 poz. 1986).
13. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. zmieniająca ustawę – Prawo zamówień publicznych oraz ustawę o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1603).
14. Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie metody kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposobu przedstawiania informacji o tych kosztach (Dz.U. 2018 poz. 1357).
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu ogłaszania o postępowaniu w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, składania ofert, powoływania i odwoływania komisji konkursowej, jej zadań oraz trybu pracy (Dz.U. 2018 poz. 1179).
16. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezesa

- Rady Ministrów w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. 2018 poz. 972).
17. Obwieszczenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie warunków obniżania wartości kosztów finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz.U. 2018 poz. 971).
 18. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organów właściwych do występowania do Komisji Europejskiej z wnioskiem o stwierdzenie prowadzenia działalności na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony (Dz.U. 2018 poz. 958).
 19. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz.U. 2018 poz. 779).
 20. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz.U. 2017 poz. 2479).
 21. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz.U. 2017 poz. 2477).
 22. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 października 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz.U. 2017 poz. 2031).
 23. Ustawa z dnia 29 września 2017 r. o zmianie ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych

Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2017 poz. 2018).

24. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu dokumentów publicznych i druków o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz.U. 2017 poz. 1996).
25. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 września 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. 2017 poz. 1834).
26. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz udostępniania i przechowywania dokumentów elektronicznych (Dz.U. 2017 poz. 1320).
27. Ustawa z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańsk (Dz.U. 2017 poz. 820).
28. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 lutego 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz.U. 2017 poz. 615).
29. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej, sposobu powoływania komisji kwalifikacyjnej, a także szczegółowego zakresu postępowania kwalifikacyjnego (Dz.U. 2017 poz. 83).
30. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organów właściwych do występowania do Komisji Europejskiej z wnioskiem o stwierdzenie prowadzenia działalności na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony (Dz.U. 2017 poz. 48).
31. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości i sposobu po-

- bierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. 2017 poz. 47).
32. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz.U. 2017 poz. 14).
 33. Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz.U. 2016 poz. 2260).
 34. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz.U. 2016 poz. 2038).
 35. Ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. 2016 poz. 1920).
 36. Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 1265).
 37. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie wykazu usług w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa o charakterze priorytetowym i nie priorytetowym (Dz.U. 2016 poz. 1135).
 38. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. 2016 poz. 1128).
 39. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz.U. 2016 poz. 1127).
 40. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz.U. 2016 poz. 1126).
 41. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wykazu robót budowlanych (Dz.U. 2016 poz. 1125).

42. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie wykazu dokumentów publicznych i druków o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz.U. 2016 poz. 1089).
43. Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 1020).
44. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777).
45. Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 1153).
46. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2015 poz. 605).
47. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2015 poz. 478).
48. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. 2015 poz. 349).
49. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2014 poz. 1232).
50. Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o spłacie niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (Dz.U. 2014 poz. 929).
51. Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 811).
52. Ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz.U. 2014 poz. 768).
53. Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 423).

54. Ustawa z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2013 poz. 1473).
55. Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2013 poz. 1047).
56. Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 poz. 984).
57. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 czerwca 2013 r. sygn. akt K 37/12 (Dz.U. 2013 poz. 792).
58. Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2013 poz. 403).
59. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie trybu postępowania w zakresie oceny występowania podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa (Dz.U. 2013 poz. 233).
60. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz.U. 2013 poz. 232).
61. Ustawa z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. 2012 poz. 1271).
62. Ustawa z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2012 poz. 951).
63. Ustawa z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (Dz.U. 2012 poz. 891).
64. Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2012 poz. 769).
65. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 28 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz.U. 2012 poz. 365).

66. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2011 nr 240 poz. 1429).
67. Ustawa z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. 2011 nr 135 poz. 789).
68. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz.U. 2011 nr 96 poz. 559).
69. Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2011 nr 87 poz. 484).
70. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lutego 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz.U. 2011 nr 42 poz. 217).
71. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2011 nr 28 poz. 143).
72. Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. 2010 nr 161 poz. 1078).
73. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań (Dz.U. 2010 nr 48 poz. 280).
74. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. 2010 nr 41 poz. 238).
75. Ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2009 nr 223 poz. 1778).

76. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych (Dz.U. 2009 nr 219 poz. 1706).
77. Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2009 nr 206 poz. 1591).
78. Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. 2009 nr 19 poz. 100).
79. Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2008 nr 220 poz. 1420).
80. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 listopada 2008 r. sygn. akt SK 62/06 (Dz.U. 2008 nr 207 poz. 1306).
81. Ustawa z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2008 nr 171 poz. 1058).
82. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej, sposobu powoływania komisji kwalifikacyjnej, a także szczegółowego zakresu postępowania kwalifikacyjnego (Dz.U. 2007 nr 120 poz. 820).
83. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2007 nr 82 poz. 560).
84. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie organów właściwych do występowania do Komisji Europejskiej z wnioskiem o stwierdzenie prowadzenia działalności na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony (Dz.U. 2006 nr 147 poz. 1063).
85. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lipca 2006 r. sygn. akt SK 8/06 (Dz.U. 2006 nr 141 poz. 1010).
86. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 czerwca 2006 r. sygn. akt SK 54/04 (Dz.U. 2006 nr 108 poz. 749).
87. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 maja 2006 r. o sprostowaniu błędu (Dz.U. 2006 nr 106 poz. 719).

88. Ustawa z dnia 7 kwietnia 2006 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. 2006 nr 79 poz. 551).
89. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. 2005 nr 184 poz. 1539).
90. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 kwietnia 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz.U. 2005 nr 75 poz. 664).
91. Ustawa z dnia 28 maja 2004 r. o zmianie ustawy o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2004 nr 145 poz. 1537).
92. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 czerwca 2004 r. w sprawie trybu udzielania zamówień na badania diagnostyczne i konsultacje specjalistyczne (Dz.U. 2004 nr 144 poz. 1520).
93. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady Zamówień Publicznych (Dz.U. 2004 nr 49 poz. 470).
94. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2004 nr 19 poz. 177).
95. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. 2002 nr 239 poz. 2039).
96. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz.U. 2002 nr 197 poz. 1661).
97. Ustawa z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustaw: o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, Prawo energetyczne, o partiach politycz-

- ných, o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych, o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej, Prawo telekomunikacyjne, o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, o spółdzielniach mieszkaniowych, o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2001–2006, o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych oraz o utracie mocy ustawy o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe (Dz.U. 2001 nr 154 poz. 1802).
98. Ustawa z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. 2001 nr 154 poz. 1800).
99. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz.U. 2001 nr 128 poz. 1403).
100. Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy – Prawo bankowe (Dz.U. 2000 nr 93 poz. 1027).
101. Ustawa z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. 2000 nr 12 poz. 136).
102. Ustawa z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. 1996 nr 58 poz. 262).
103. Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. 1995 nr 13 poz. 59).
104. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wskazania centralnego zamawiającego-

- go dla jednostek administracji rządowej oraz wskazania jednostek administracji rządowej zobowiązanych do nabywania zamówień od centralnego zamawiającego (M.P. 2019 poz. 334).
105. Zarządzenie nr 43 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 kwietnia 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wskazania centralnego zamawiającego dla jednostek administracji rządowej oraz wskazania jednostek administracji rządowej zobowiązanych do nabywania zamówień od centralnego zamawiającego (M.P. 2018 poz. 395).
 106. Zarządzenie nr 100 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie wskazania centralnego zamawiającego dla jednostek administracji rządowej oraz wskazania jednostek administracji rządowej zobowiązanych do nabywania zamówień od centralnego zamawiającego (M.P. 2017 poz. 832).
 107. Obwieszczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie wykazu aktów prawnych wdrażających przepisy określone w załączniku II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (M.P. 2016 poz. 722).
 108. Zarządzenie nr 58 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. uchylające zarządzenie w sprawie powołania komisji kwalifikacyjnej w celu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej (M.P. 2014 poz. 780).
 109. Oświadczenie Rządowe z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie zażyczenia umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o współpracy gospodarczej, sporządzonej w Warszawie dnia 2 listopada 2004 r. (M.P. 2005 nr 9 poz. 179).
 110. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o współpracy gospodarczej sporządzona w Warszawie dnia 2 listopada 2004 r. (M.P. 2005 nr 9 poz. 178).

Przegląd – Akty prawne europejskie – zamówienia publiczne

DYREKTYWY WS. ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014 r., str. 65, z późn. zm.).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014 r., str. 243, z późn. zm.).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014 r., str. 1, z późn. zm.).

DYREKTYWA OBRONNA

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.8.2009 r., str. 76, z późn. zm.).

DYREKTYWY ODWOŁAWCZE

- Dyrektywa 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych.
- Dyrektywa 89/665/EWG zmieniona dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. – stan na dzień 9 stycznia 2008 r.

- Dyrektywa 92/13/EWG zmieniona dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. – stan na dzień 9 stycznia 2008 r.

POZOSTAŁE DYREKTYWY

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych.
- Dyrektywa Rady 2013/16/UE z dnia 13 maja 2013 r. dostosowująca niektóre dyrektywy w dziedzinie zamówień publicznych w związku z przystąpieniem Republiki Chorwacji.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego.

ROZPORZĄDZENIA

Kwoty progowe w odniesieniu do dyrektyw ws. zamówień publicznych z 2014 r. i dyrektywy obronnej (Rozporządzenia weszły w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.):

- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2017/2364 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień.
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2017/2365 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień.
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2017/2366 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień.
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/2367 z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE

w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień.

- Komunikat Komisji – Równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE.
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiające standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia.
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011.
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 213/2008 z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV.

DECYZJE

- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1804 z dnia 10 października 2016 r. dotycząca szczegółowych zasad stosowania art. 34 i 35 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.
- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1195 z dnia 4 lipca 2016 r. wyłączająca usługi kurierskie i usługi inne niż usługi pocztowe w Polsce z zakresu stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE.
- Decyzja Komisji z dnia 11 września 2008 r. stanowiąca, że art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych nie ma zastosowania w odniesieniu do wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Polsce (2008/741/WE).

KOMUNIKATY

- Komunikat Komisji – Wytyczne dotyczące udziału oferentów z państw trzecich w unijnym rynku zamówień publicznych oraz wprowadzania na ten rynek towarów z państw trzecich – C (2019) 5494.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Wspieranie inwestycji poprzez dobrowolny mechanizm oceny ex-ante aspektów dotyczących procedury udzielania zamówień publicznych w przypadku dużych projektów infrastrukturalnych COM(2017) 573.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Skuteczne zamówienia publiczne dla Europy COM(2017) 572.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – „Kompleksowe e-zamówienia jako środek modernizacji administracji publicznej” (COM(2013) 453).
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – „Zapobieganie uzależnieniu od jednego dostawcy: tworzenie otwartych systemów ICT poprzez lepsze wykorzystywanie norm w zamówieniach publicznych”(COM(2013) 455).
- Dokument roboczy służb Komisji Przewodnik dotyczący udzielania zamówień na systemy ICT oparte na normach.
- Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia na rzecz e-zamówień” (COM(2012) 179).

- Komunikat Komisji – Akt o jednolitym rynku. Dwanaście dźwigni na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i wzmocnienia zaufania. „Wspólnie na rzecz nowego wzrostu gospodarczego” (KOM(2011) 206).
- Komunikat Komisji – Przegląd programu „Small Business Act” dla Europy (COM(2011) 78).
- Komunikat Komisji – „Najpierw myśl na małą skalę” – Program „Small Business Act” dla Europy (COM(2008) 394).
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Zamówienia przedkomercyjne: wspieranie innowacyjności w celu zapewnienia trwałości i wysokiej jakości usług publicznych w Europie” (KOM(2007) 799).
- Komunikat Komisji – Wykorzystanie wiedzy w praktyce: Szeroko zakrojona strategia innowacyjna dla UE (COM (2006) 502).
- Komunikat wyjaśniający Komisji dotyczący prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (2006/C 179/02).
- Komunikat Komisji – Badania naukowe i innowacje jako inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia: wspólna koncepcja (COM(2005) 488).

ZIELONE KSIĘGI

- Zielona Księga w sprawie modernizacji polityki UE w dziedzinie zamówień publicznych. W kierunku zwiększenia skuteczności europejskiego rynku zamówień.
- Zielona Księga w sprawie szerszego stosowania e-zamówień w UE.
- Zielona Księga dotycząca partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Zielona Księga dotycząca zamówień publicznych w dziedzinie obronności.

Informacje dotyczące udziału oferentów z państw trzecich w unijnym rynku zamówień publicznych oraz wprowadzania na ten rynek towarów z państw trzecich

Wykaz skrótów

<u>Nazwa skrócona</u>	<u>Definicja</u>
TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EMAS	system ekozarządzania i audytu
UE	Unia Europejska
FTA	umowa o wolnym handlu
GPP	zielone zamówienia publiczne
GPA	Porozumienie w sprawie zamówień rządowych zawarte w ramach Światowej Organizacji Handlu
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy
IPI	instrument dotyczący udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
B+R	badania i rozwój
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
WTO	Światowa Organizacja Handlu

Zamówienia publiczne odpowiadają za około 14% unijnego produktu krajowego brutto. Jednym z głównych osiągnięć rynku wewnętrznego UE jest ustanowienie jednolitego rynku udzielania zamówień publicznych. Zapewnienie przejrzystości i tworzenie możliwości przedsiębiorstwom funkcjonującym w państwach Unii Europejskiej zapewnia ogłaszanie przetargów w całej UE. W przypadku oferentów zagranicznych, zachowanie najwyższych standardów jakości na wszystkich etapach procedury zamówień, zrównoważony charakter projektów, do-

Tabela 8. Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]					Razem		
	roboty budowlane	dostawy	usługi	konkurs				
Austria		5	16 801 105	2	36 126 450	7	52 927 555	
Belgia		20	8 786 253	4	20 868 473	24	29 654 726	
Bulgaria		5	216 315 138	1	1 067 325	6	217 382 463	
Chiny		2	18 653 277			2	18 653 277	
Czechy	2	410 774 824	17	129 435 791	6	68 968 699	25	609 179 314
Estonia					1	225 000	1	225 000
Francja	1	49 285 000	3	503 958	7	56 608 326	11	106 397 285
Grecja					1	512 316	1	512 316
Hiszpania	2	9 277 100	1	181 480 995	3	11 736 981	6	202 495 076
Holandia (Niderlandy)		11	3 371 785	1	668 850		12	4 040 635
Irlandia		96	14 904 589				96	14 904 589
Japonia		1	1 112 494				1	1 112 494
Litwa		4	11 180 503				4	11 180 503
Luksemburg				1	28 817 775		1	28 817 775
Łotwa				1	4 861 789		1	4 861 789
Niemcy	1	36 903 920	51	170 492 390	5	69 556 700	1	200 000
Norwegia				1	10 673 250		1	10 673 250
Portugalia				1	1 080 133		1	1 080 133
Rosja				1	5 861 583		1	5 861 583
Słowacja		2	11 477 874	1	853 860		3	12 331 734
Słowenia		1	34 154 400				1	34 154 400
Szwajcaria	1	4 731 145 903	19	20 007 303	3	17 848 859	23	4 769 002 064
Szwecja		53	56 260 257				53	56 260 257
Turcja		1	3 759 000				1	3 759 000
Ukraina				1	999 099 284		1	999 099 284
USA		1	2 844 987	2	12 430 995		3	15 275 982
Węgry		3	33 914 672	1			4	33 914 672
Wielka Brytania		3	3 567 134	1	21 346 500		4	24 913 634
Włochy		1	280 000	3	64 039 500		4	64 319 500
Razem	7	5 237 386 747	300	939 303 904	48	1 433 252 648	1	200 000
							356	7 610 143 299

* Dane na podstawie siedziby wykonawcy wskazanej w treści ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED). Nie podlega badaniu struktura kapitałowa wykonawcy.

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

bry stosunek wartości do ceny oraz równe warunki funkcjonowania dla firm uczestniczących w procedurach zamówień publicznych, zarówno tych z UE, jak i spoza UE, może zagwarantować jedynie skuteczniejsze wdrażanie przepisów.

W marcu 2019 r. Komisja Europejska i Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa przyjęli wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady pt. „UE-Chiny – perspektywa strategiczna”, stwierdzający, że UE, w celu wzmocnienia swojej konkurencyjności i zapewnienia równych warunków funkcjonowania, potrzebuje proaktywnego podejścia.

Tabela 6. Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED	Ogółem
przetarg nieograniczony	89,09%	88,42%	88,94%
przetarg ograniczony	0,25%	1,49%	0,54%
negocjacje z ogłoszeniem	0,02%	0,549%	0,13%
negocjacje bez ogłoszenia	0,06%	9,46%*	2,26%
dialog konkurencyjny	0,01%	0,210%	0,03%
wolna ręka	9,25%	–	7,08%
zapytanie o cenę	1,11%	–	0,85%
partnerstwo innowacyjne	0,00%	0,04%	0,01%
licytacja elektroniczna	0,21%	–	0,16%

* w tym wolna ręka.

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

Zamówienia publiczne, zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), podlegają zasadom dotyczącym przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji. W dyrektywach dotyczących zamówień publicznych określone zostały minimalne ujednolicone przepisy, regulujące sposób, w jaki organy publiczne i niektóre podmioty świadczące usługi pożytku publicznego zakupują towary, zamawiają roboty budowlane i usługi. Traktaty zawarte przez Unię określają, kto uzyskał dostęp do unijnego rynku zamówień publicznych. Porozumienie w sprawie zamówień rządowych (GPA), otwierające unijny rynek zamówień publicznych jest najważniejszym traktatem w tym zakresie.

Również wiele unijnych umów o wolnym handlu (FTA) zawiera przepisy dotyczące zamówień publicznych. Jednakże tylko Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwym w wydawaniu ostatecznej i wiążącej wykładni prawa unijnego.

Tabela 7. Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED	Ogółem
roboty budowlane	27,05%	6,41%	22,22%
dostawy	38,33%	43,82%	39,62%
usługi	34,62%	49,77%	38,16%

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020.

Porozumienie w sprawie zamówień rządowych (GPA)

W ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) zawarto Porozumienie w sprawie zamówień rządowych, umożliwiające wykonawcom z 19 innych uczestniczących partnerów WTO składanie ofert w sprawie określonych zamówień publicznych w UE, a przedsiębiorstwom z UE – składanie ofert w sprawie zamówień publicznych 19 pozostałych partnerów w ramach WTO.

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 12.12.2017 r.

Dwustronne umowy o wolnym handlu

UE zawarła z państwami z całego świata umowy o wolnym handlu (FTA), które zapewniają przedsiębiorstwom stron lepszy dostęp do rynków zamówień publicznych drugiej strony.

Tak jest na przykład w przypadku niedawnych umów handlowych z Kanadą i Japonią.

Jeżeli nabywcy publiczni otrzymują ofertę od wykonawcy spoza UE, powinni sprawdzić, czy oferta jest objęta zawartymi przez UE umowami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym, takimi jak GPA lub umowy o wolnym handlu, aby ustalić, czy oferent uzyskał dostęp do tego zamówienia.

Obecnie do GPA należy 20 stron: UE w imieniu swoich 28 państw członkowskich, Armenia, Australia, Chińskie Tajpej, Czarnogóra, Hongkong (Chiny), Islandia, Izrael, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Liechtenstein, Mołdawia, Norwegia, Nowa Zelandia, Singapur, Stany Zjednoczone Ameryki, Szwajcaria, Ukraina oraz Niderlandy (w imieniu Aruby).

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 09.04.2018 r.

Narzędzia wsparcia i wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zamówień publicznych

- Komunikat Komisji: Skuteczne zamówienia publiczne dla Europy: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM%3A2017%3A572%3AFIN>
- Strona internetowa Komisji zawierająca informacje na temat zamówień publicznych: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_pl
- Centrum e-kompetencji – „narzędzia przydatne dla nabywców publicznych” https://ec.europa.eu/info/policies/public-procurement/support-tools-public-buyers_pl
- Zalecenie Komisji w sprawie profesjonalizacji zamówień publicznych – Budowanie struktur na potrzeby profesjonalizacji zamówień publicznych: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32017H1805>
- Komunikat Komisji: „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym”: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52015DC0614>
- Zamówienia publiczne na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym (wskazówki i dobre praktyki): http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/cp_european_commission_brochure_pl.pdf
- Ekologiczne zakupy! – Podręcznik dotyczący zielonych zamówień publicznych: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/Buying-Green-Handbook-3rd-Edition.pdf>
- Unijne kryteria dotyczące zielonych zamówień publicznych: http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm
- Dobre praktyki w zakresie zielonych zamówień publicznych: http://ec.europa.eu/environment/gpp/case_group_en.htm
- Helpdesk dla GPP – zielonych zamówień publicznych: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/helpdesk.htm>
- Zestaw narzędzi szkoleniowych w zakresie zielonych zamówień publicznych dla nabywców publicznych: http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 29.05.2018 r.

- Programy szkoleniowe w zakresie zielonych zamówień publicznych: http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm
- Narzędzia szacowania kosztu cyklu życia zielonych zamówień publicznych: <http://ec.europa.eu/environment/gpp/lcc.htm>
- Metoda odnosząca się do śladu środowiskowego produktu/organizacji: http://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/policy_footprint.htm
- Warsztaty nt. kupowania z myślą o wpływie społecznym: <https://www.aeidl.eu/en/projects/social-development/bsi-buying-for-social-impact.html>
- Kwestie społeczne w zakupach. Podręcznik dotyczący uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych: <https://publications.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/cb70c481-0e29-4040-9be2-c408cddf081f>
- Wytyczne Komisji dotyczące zamówień publicznych na innowacje: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=list&coteId=3&year=2018&number=3051&version=F>
- Zestaw narzędzi w zakresie zamówień publicznych na innowacje, europejska pomoc na rzecz zamówień publicznych na innowacje: <http://www.eafip.eu/>
- Europejska sieć centrów kompetencji na rzecz zamówień publicznych na innowacje: <http://www.procure2innovate.eu/>
- Porady dla osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych: https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/information/publications/guidelines/2015/public-procurement-guidance-for-practitioners
- Wytyczne Komisji dotyczące wspólnych zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/>

PL/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2019.157.01.0001.01.POL&toc=OJ:C:2019:157:TOC

- Wytyczne dotyczące udzielania zamówień międzyrządowych w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1564695406637&uri=CELEX:52016XC1202\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1564695406637&uri=CELEX:52016XC1202(01))
- Zalecenie w sprawie transgranicznego dostępu do rynku dla poddostawców i MŚP w sektorze obronnym: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32018H0624>

Tabela 9. Struktura procentowa trybów udzielania zamówień według kategorii zamawiających (zamówienia powyżej wartości określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Tryb [%]								
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	PI	LE
administracja rządowa centralna	83,70	0,25	0,25	0,25	0,00	14,81	0,74	0,00	0,00
administracja rządowa terenowa	83,38	0,38	0,00	0,00	0,00	12,09	3,15	0,00	1,01
administracja samorządowa	88,78	0,17	0,01	0,04	0,01	9,80	0,76	0,00	0,42
jednostki organizacyjne administracji samorządowej	89,42	0,31	0,00	0,03	0,00	7,97	2,24	0,00	0,03
podmiot prawa publicznego	89,00	0,19	0,02	0,15	0,04	9,74	0,84	0,00	0,02
zamawiający udzielający zamówień, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp	93,18	0,00	0,00	0,00	0,00	4,55	2,27	0,00	0,00
zamawiający udzielający zamówień sektorowych	91,11	0,00	0,00	0,00	0,00	8,89	0,00	0,00	0,00
inny	89,96	0,34	0,03	0,05	0,02	8,36	1,22	0,00	0,02

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020

Tabela 10. Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych (zamówienia powyżej wartości określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzucających
roboty budowlane	4,52	2,01
dostawy	2,10	1,43
usługi	2,42	1,47
średnio	2,57	1,61

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020

Tabela 11. Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

Odwołania	Liczba	
wniesiono ogółem	1 186	
rozpatrzone ogółem	847	
sposób rozpatrzenia	liczba	rozkład procentowy
zwrócone	80	9%
odrzucone	24	3%
umorzone postępowanie	212	25%
umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	201	24%
oddalone	176	21%
uwzględnione	154	18%

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020

Tabela 12. Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2020 r.	2019 r.
roboty budowlane	27%	18%
dostawy	31%	38%
usługi	42%	44%

Źródło: Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2020, dane za okres 01.01.2020–31.05.2020

Zielone zamówienia publiczne

Zmiany środowiskowe zmusiły do pochylenia się nad problemem nadmiernej konsumpcji, eksploatacji zasobów naturalnych i zanieczyszczenia środowiska. Władze publiczne w ramach narzędzi polityki zrównoważonego rozwoju monitorują stan środowiska i podejmują działania mające na celu zmniejszenie jego zanieczyszczenia. Jednym z narzędzi polityki zrównoważonego rozwoju są właśnie zielone zamówienia publiczne, które polegają na włączeniu kryteriów pro-ekologicznych do wymogów udzielania zamówień publicznych. Instytucję zielonych zamówień publicznych wprowadzają przepisy krajowe, unijne i ogólnowoświatowe⁶⁹.

Zielone zamówienia publiczne (ang. *green public procurement* – GPP) stanowią proces, w ramach którego instytucje publiczne starają się uzyskać towary, usługi i roboty budowlane, których oddziaływanie na środowisko w trakcie ich cyklu życia jest mniejsze w porównaniu do towarów, usług i robót budowlanych o identycznym przeznaczeniu, jakie zostałyby zamówione w innym przypadku⁷⁰.

Zielone zamówienia publiczne to te, w których podmioty publiczne włączają kryteria i/lub wymagania ekologiczne do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukują rozwiązań ograniczających negatywny wpływ produktów/usług na środowisko.

To ważne narzędzie zachęcania przedsiębiorstw do produkcji nowych, bardziej ekologicznych produktów oraz świadczenia usług przy uwzględnieniu aspektów środowiskowych, zachęcając do nabywania produktów lub usług przyjaznych środowisku. Zielone zamówienia publiczne mogą przyczynić się do oszczędności finansowych zamawiających je podmiotów publicznych⁷¹.

⁶⁹ Gołąb N., Żak M., *Zielone zamówienia publiczne jako narzędzie polityki zrównoważonego rozwoju*, [w:] https://www.researchgate.net/publication/334132002_Zielone_zamowienia_publiczne_jako_narzedzie_polityki_zrownowazonego_rozwoju [dostęp lipiec 2020].

⁷⁰ UZP, definicja wg Komisji Europejskiej, <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia> [dostęp lipiec 2020].

⁷¹ GUS, *Wskaźniki zielonej gospodarki w Polsce 2019*, str. 53, Warszawa, Oddział GUS Białystok 2019.

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 07.11.2018 r.

Z danych Urzędu Zamówień Publicznych za rok 2018 wynika, że udzielono 1,4 tys. zielonych zamówień publicznych, czyli takich, które uwzględniają aspekty środowiskowe, a ich udział w ogólnej liczbie zamówień publicznych wyniósł 1,0%. Całkowita wartość zielonych zamówień publicznych (bez podatku od towarów i usług) wyniosła 9,3 mld zł, tj. 4,6% ogólnej wartości udzielonych zamówień publicznych⁷².

Zielone zamówienia publiczne mogą zapewnić organom publicznym oszczędności finansowe – szczególnie przy uwzględnieniu kosztów zamawianych produktów lub usług w całym cyklu ich życia, a nie tylko przez pryzmat ceny nabycia. Dla przykładu, zakup produktów o niskim zużyciu energii lub wody może pomóc znacząco obniżyć rachunki za media. Zmniejszenie ilości substancji niebezpiecznych w zakupionych produktach może ograniczyć koszty ich unieszkodliwienia. Organy, które realizują zielone zamówienia publiczne, będą lepiej przygotowane do sprostania zmieniającym się wyzwaniom w dziedzinie środowiska, jak również do osiągnięcia politycznych i wiążących celów w zakre-

⁷² GUS, Wskaźniki zielonej gospodarki w Polsce 2019, str. 53, Warszawa, Oddział GUS Białystok 2019.

się redukcji emisji CO₂ i zwiększenia efektywności energetycznej oraz w innych dziedzinach polityki środowiskowej⁷³.

Przykłady zielonych zamówień publicznych:

1. energooszczędne komputery;
2. meble biurowe z drewna pozyskanego w zrównoważony sposób;
3. niskoenergetyczne budynki;
4. papier odzyskany w wyniku recyklingu;
5. usługi w zakresie sprzątania z wykorzystaniem środków czyszczących przyjaznych dla środowiska;
6. pojazdy elektryczne, hybrydowe lub o niskiej emisji;
7. energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii⁷⁴.

Korzyści płynące z zielonych zamówień publicznych⁷⁵

„Zielone zamówienia publiczne są siłą napędową wzrostu gospodarczego: szacuje się, że w 2020 r. obrót w przemyśle ekologicznym osiągnie 2,2 biliona EUR”, OECD (2013)⁷⁶.

„Gdyby uczestnicy sektora publicznego lepiej radzili sobie z ekologicznymi zakupami, mogliby rozwiązać kilka problemów jednocześnie. Poprawilibyśmy stan klimatu i środowiska, zapewniając równocześnie wzrost gospodarczy i nowe miejsca pracy w przedsiębiorstwach, które rozwijają zieloną technologię. Innymi słowy zielone zamówienia publiczne są jednym z warunków przejścia na gospodarkę ekologiczną na świecie”, duński minister środowiska (2012)⁷⁷.

⁷³ Definicja wg Komisji Europejskiej, <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia> [dostęp lipiec 2020].

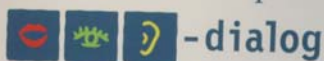
⁷⁴ Ekologiczne zakupy! Podręcznik dotyczący zielonych zamówień publicznych, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2016.

⁷⁵ Ekologiczne zakupy! Podręcznik dotyczący zielonych zamówień publicznych, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2016.

⁷⁶ Mapping out good practices for promoting green public procurement (OECD, 2013), s. 4 <http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=GOV/PGC/ETH%282013%293&docLanguage=En> [dostęp lipiec 2020].

⁷⁷ Green procurement is the key to green growth (duńskie Ministerstwo Środowiska i Żywności, 2012). <http://eng.mim.dk/news-archive/2012/okt/20121009-green-procurement/> [dostęp lipiec 2020].

Centrum Partnerstwa Społecznego

im. Andrzeja Bączkowskiego

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 20.02.2019 r.

W Ratyzbonie zastosowano zielone zamówienia publiczne w zamówieniach udzielanych w sektorach użyteczności publicznej, co pomogło zaoszczędzić 10 mln euro na kosztach energii i wody w ciągu 15 lat. W samej Holandii poziom emisji CO₂ można byłoby obniżyć o 3 mln ton, gdyby wszystkie holenderskie organy publiczne stosowały krajowe kryteria dotyczące zrównoważonych zamówień publicznych, które obejmują kryteria ekologiczne. Zużycie energii w sektorze publicznym uległoby zmniejszeniu o 10%⁷⁸.

⁷⁸ De impact van het programma duurzaam inkopen anno 2011, s. 4 (holenderskie Ministerstwo Infrastruktury i Środowiska, 2011).

Ustawodawstwo powiązane z zielonymi zamówieniami⁷⁹

Prawo UE w zielonych zamówieniach

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE.
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.
3. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie unijnego oznakowania ekologicznego.
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE.
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów.
7. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych pojazdów transportu drogowego w celu wsparcia mobilności niskoemisyjnej.
8. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie unijnego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych.

⁷⁹ Ustawodawstwo powiązane z zielonymi zamówieniami publicznymi – opracowanie zbiorcze, UZP 2020 r.

Prawo unijne w zielonych zamówieniach⁸⁰

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014 r., str. 65, z późn. zm.) odnosi się do kwestii środowiskowych w następujących obszarach:

SPECYFIKACJE TECHNICZNE

Zgodnie z art. 42 ust. 1 dyrektywy, w specyfikacjach technicznych określa się wymagane cechy robót budowlanych, usług lub dostaw. Cechy te mogą również odnosić się do określonego procesu lub metody produkcji lub realizacji wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług, lub do konkretnego procesu innego etapu ich cyklu życia, nawet jeżeli te czynniki nie są ich istotnym elementem, pod warunkiem, że są one związane z przedmiotem zamówienia oraz są proporcjonalne do jego wartości i celów.

Na podstawie przepisów art. 42 ust. 3 dyrektywy, specyfikacje techniczne formułuje się w jeden z poniższych sposobów:

- a) w kategoriach wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, w tym aspektów środowiskowych, pod warunkiem że parametry są dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić oferentom ustalenie przedmiotu zamówienia, a instytucjom zamawiającym udzielenie zamówienia;
- b) poprzez odniesienie do specyfikacji technicznych oraz, w kolejności preferencji do: norm krajowych przenoszących normy europejskie, europejskich ocen technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub – w przypadku ich braku – do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych dotyczących projektowania, wyliczeń i realizacji robót budowlanych oraz wykorzystania dostaw; każdemu odniesieniu towarzyszą słowa „lub równoważne”;

⁸⁰ UZP, <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia> [dostęp lipiec 2020].

- c) w kategoriach wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych z odniesieniem do specyfikacji technicznych stanowiących środek doświadczenia zgodności z tego rodzaju wymaganiami wydajnościowymi lub funkcjonalnymi;
- d) poprzez odniesienie do specyfikacji technicznych w zakresie określonych cech oraz poprzez odniesienie do wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych w zakresie innych cech.

KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA

W świetle art. 67 ust. 1 dyrektywy, instytucje zamawiające opierają udzielanie zamówień publicznych na ofercie najkorzystniejszej ekonomicznie. Ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie z punktu widzenia instytucji zamawiającej określa się na podstawie ceny lub kosztu, z wykorzystaniem podejścia opartego na efektywności kosztowej, takiego jak rachunek kosztów cyklu życia. Może ona obejmować najlepszą relację jakości do ceny, którą szacuje się na podstawie kryteriów obejmujących aspekty jakościowe, środowiskowe (...) związane z przedmiotem danego zamówienia publicznego. Jak wskazano w art. 67 ust. 2 dyrektywy, kryteria takie mogą np. obejmować:

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 16.04.2019 r.

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 25.04.2019 r.

- a) jakość, w tym wartość techniczną, właściwości funkcjonalne, cechy środowiskowe i innowacyjne;
- b) organizację, kwalifikacje i doświadczenie personelu wyznaczonego do realizacji danego zamówienia, w przypadku gdy właściwości wyznaczonego personelu mogą mieć znaczący wpływ na poziom wykonania zamówienia; lub
- c) warunki dostawy, w tym m.in. sposób dostawy.

RACHUNEK KOSZTÓW CYKLU ŻYCIA

W świetle art. 68 dyrektywy, rachunek kosztów cyklu życia obejmuje w odpowiednim zakresie niektóre lub wszystkie poniższe koszty ponoszone w czasie cyklu życia produktu, usługi lub robót budowlanych:

- a) koszty poniesione przez instytucję zamawiającą lub innych użytkowników, takie jak:
 - koszty związane z nabyciem;
 - koszty użytkowania, takie jak zużycie energii i innych zasobów;

- koszty utrzymania;
 - koszty związane z wycofaniem z eksploatacji, takie jak koszty zbiórki i recyklingu;
- b) koszty przypisywane ekologicznym efektom zewnętrznym związane z produktem, usługą lub robotami budowlanymi na przestrzeni ich cyklu życia, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować; takie koszty mogą obejmować koszty emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń oraz inne koszty łagodzenia zmiany klimatu.

W przypadku gdy instytucje zamawiające szacują koszty przy pomocy podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia, określają w dokumentach zamówienia dane, które powinni przedstawić oferenci, oraz metodę, którą zastosuje instytucja zamawiająca do określenia kosztów cyklu życia na podstawie tych danych.

WARUNKI REALIZACJI ZAMÓWIEŃ

Zgodnie z art. 70 dyrektywy, instytucje zamawiające mogą określić szczególne warunki związane z realizacją zamówienia, pod warunkiem że są one powiązane z przedmiotem zamówienia i wskazane w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie lub w dokumentach zamówienia. Warunki te mogą obejmować aspekty gospodarcze, związane z innowacyjnością, środowiskowe (...).

ETYKIETY

W świetle przepisów art. 43 ust. 1 dyrektywy, w przypadku gdy instytucje zamawiające zamierzają dokonać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług o szczególnych cechach środowiskowych, społecznych lub innych, mogą one w specyfikacjach technicznych, kryteriach udzielenia zamówienia lub w warunkach realizacji zamówienia, wymagać określonej etykiety jako środka dowodowego na to, że te roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają wymagane cechy, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) wymogi dotyczące etykiety dotyczą wyłącznie kryteriów, które są związane z przedmiotem zamówienia, i są odpowiednie dla określe-

nia cech robót budowlanych, dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia;

- b) wymogi dotyczące etykiety są oparte na kryteriach obiektywnie możliwych do sprawdzenia i niedyskryminacyjnych;
- c) etykiety są przyjmowane w drodze otwartej i przejrzystej procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie odpowiednie podmioty, w tym instytucje rządowe, konsumenci, partnerzy społeczni, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje pozarządowe;
- d) etykiety są dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron;
- e) wymogi dotyczące etykiety są określane przez podmiot trzeci, na który wykonawca ubiegający się o etykietę nie może wywierać decydującego wpływu.

W przypadku gdy instytucje zamawiające nie wymagają, by dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniały wszystkie wymogi dotyczące etykiety, wskazują one do których wymogów odwołują się. Instytucje zamawiające, które wymagają określonej etykiety, akceptują wszystkie etykiety, które potwierdzają, że dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają równoważne wymogi dotyczące etykiety.

PODSTAWY WYKLUCZENIA

Na podstawie art. 57 ust. 4 dyrektywy, instytucje zamawiające mogą wykluczyć lub zostać zobowiązane przez państwa członkowskie do wykluczenia z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia każdego wykonawcy w przypadku gdy instytucja zamawiająca za pomocą dowolnych stosownych środków może wykazać naruszenie mających zastosowanie obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska, ustanowionych w przepisach unijnych, krajowych bądź w przepisach międzynarodowego prawa ochrony środowiska.

KRYTERIA KWALIFIKACJI

Jak wskazano w art. 58 dyrektywy, kryteria kwalifikacji mogą dotyczyć zdolności technicznej i zawodowej wykonawców. Określone w załączniku XII do dyrektywy środki dowodowe na potrzeby kry-

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 28.05.2019 r.

teriów kwalifikacji obejmują w odniesieniu do zdolności technicznej wykonawców m.in.:

- wykaz robót budowlanych wykonanych nie wcześniej niż w ciągu ostatnich pięciu lat;
- wykaz głównych dostaw lub usług zrealizowanych nie wcześniej niż w ciągu ostatnich trzech lat;
- wykaz zaangażowanych pracowników technicznych lub służb technicznych, niezależnie od tego, czy są one częścią przedsiębiorstwa danego wykonawcy, w szczególności tych odpowiedzialnych za kontrolę jakości, a w przypadku zamówień na roboty budowlane – tych, którymi ten wykonawca będzie dysponował na potrzeby wykonania robót budowlanych;
- wykaz urządzeń technicznych oraz środków zastosowanych przez wykonawcę w celu zapewnienia jakości oraz opis zaplecza naukowo-badawczego przedsiębiorstwa;
- wykaz obejmujący wykształcenie i kwalifikacje zawodowe usługodawcy bądź wykonawcy lub personelu zarządzającego przedsiębiorstwem, o ile nie podlegają one ocenie w ramach kryterium udzielenia zamówienia;

- oświadczenie na temat narzędzi, wyposażenia zakładu i urządzeń technicznych dostępnych usługodawcy lub wykonawcy na potrzeby realizacji zamówienia;
- wskazanie środków zarządzania środowiskiem, które wykonawca będzie mógł zastosować podczas realizacji zamówienia.

NORMY ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

Na podstawie art. 62 dyrektywy, w przypadku gdy instytucje zamawiające wymagają przedstawienia zaświadczeń sporządzonych przez niezależne jednostki zajmujące się poświadczaniem spełnienia przez wykonawcę wymogów określonych systemów lub norm zarządzania środowiskowego, odnoszą się one do unijnego systemu ekzarządzania i audytu (EMAS), do innych systemów zarządzania środowiskowego uznanych zgodnie z art. 45 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 lub do innych norm zarządzania środowiskowego opartych na odpowiednich normach europejskich lub międzynarodowych opracowanych przez akredytowane jednostki. Instytucje zamawiające uznają równoważne zaświadczenia wydane przez jednostki mające siedzibę w innych państwach członkowskich.

W przypadku gdy dany wykonawca w sposób oczywisty nie ma dostępu do takich zaświadczeń ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie z przyczyn, których nie można temu wykonawcy przypisać, instytucja zamawiająca akceptuje także inne dowody dotyczące środków zarządzania środowiskowego, pod warunkiem że wykonawca dowiedzie, że środki te są równoważne środkom wymaganym na mocy mającego zastosowanie systemu zarządzania środowiskowego lub normy.

Doraźny Zespół ds. zamówień publicznych **Rady Dialogu Społecznego**

Do głównych zadań Zespołu należy opiniowanie i przygotowanie, we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych i właściwymi ministerstwami, propozycji zmiany przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z koniecznością implementacji do 18 kwietnia 2016 r. dyrektyw unijnych – 2014/24/UE oraz 2014/25/UE z 26 lutego 2014 r., ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych; a także przygotowanie we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych kodeksu dobrych praktyk wraz z propozycjami klauzul umownych w poszczególnych branżach.

Tabela 13. Posiedzenia doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych (w okresie od 1.01.2016-31.07.2020)

Ilości	Rok					Razem lata
	2016	2017	2018	2019	2020	2016–2020
ilość spotkań	12	13	7	3	1	36
ilość osób	395	440	229	85	16	1149

Źródło: opracowanie własne.

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 lipca 2020 r. omawiano podczas posiedzeń Zespołu:

1. omówiono projekt nowelizacji ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych w związku z koniecznością implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, która zastąpiła dotychczasową dyrektywę 2004/18/WE (tzw. dyrektywę klasyczną) oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/EU z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorze gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, która zastąpiła dotychczasową dyrektywę 2004/17/WE (tzw. dyrektywę sektorową);

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 24.09.2019 r.

2. przedstawiono aktualny stan prac nad nowym prawem zamówienia publiczne w Ministerstwie Zdrowia;
3. przedstawiono aktualny stan prac nad nowym prawem zamówienia publiczne w Ministerstwie Obrony Narodowej;
4. przedstawiono aktualny stan prac nad nowym prawem zamówienia publiczne w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa ze szczególnym uwzględnieniem roli Polskich Kolei Państwowych;
5. omówienie współpracy Rady Dialogu Społecznego z Urzędem Zamówień Publicznych;
6. omówiono aktualne problemy związane z realizacją w 2016 r. zamówień związanych z zaopatrzeniem mundurowym w sektorze Obrony Narodowej;
7. przedstawiono aktualny stan prac nad nowym prawem zamówienia publiczne w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa drogowego oraz lotnictwa;

8. omówiono aktualną sytuację w sektorze lubelskiego i podkarpackiego przemysłu obronnego. Dyskusja nad aktualnymi problemami w kwestii realizacji zamówień związanych z przemysłem lotniczym;
9. omówiono wypracowanie stanowiska w sprawie negatywnej rekomendacji instytucji zamówień in-house przewidzianej w art. 4e projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 19 stycznia 2016 r. opublikowanego przez Ministerstwo Rozwoju w dniu 20 stycznia 2016 r.;
10. omówiono wypracowanie stanowiska w sprawie ustawy z dnia 5 września 2016 r. o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi;
11. omówiono aktualne problemy związane z postępowaniami przetargowymi na umundurowanie i wyposażenie żołnierzy na 2016 r. w sektorze obrony narodowej. W tej sprawie przeprowadzono konsultacje z Ministerstwem Obrony Narodowej;
12. w związku z przesłanymi do Rady Dialogu Społecznego stanowiskami WRDS Województwa Lubelskiego i WRDS Województwa Podkarpackiego, Zespół przeprowadził konsultacje z Ministerstwem Rozwoju i z Ministerstwem Obrony Narodowej, w sprawie w sprawie kontraktu na dostawy śmigłowców wielozadaniowych dla polskiej armii. Przewodniczący Zespołu Marek Kowalski podsumowując dyskusję wyraził ubolewanie, że Rada Dialogu Społecznego nie funkcjonowała wcześniej, ponieważ można by było odbyć dyskusję na ten temat. Do tej pory w ramach Rady Dialogu Społecznego, udało się osiągnąć wiele znaczących porozumień;
13. omówiono budżetowanie kontraktów na zamówienia publiczne w służbie zdrowia na rok 2017 z uwzględnieniem nowelizacji Prawa zamówień publicznych z 2016 r.;
14. omówiono waloryzację umów w toku oraz kontrolę przestrzegania prawa pracy (wymóg zatrudnienia na umowę o pracę);
15. omówiono analizę stanu obecnego w drogownictwie i propozycje rozwiązań rekomendowanych w nowej ustawie PZP;

16. przedstawiono dobre praktyki w zamówieniach publicznych – jak wyglądają prace powołanego w tym celu zespołu w UZP;
17. omówiono, jak wygląda przygotowanie administracji państwowej i samorządowej do zmiany kosztów pracy w usługach świadczonych w ramach zamówień publicznych, w związku ze zmianą prawa od 1 stycznia 2017 r.;
18. podjęto dyskusję dot. ewentualnego przyjęcia stanowiska w sprawie „zaniepokojenia ze strony partnerów społecznych sytuacją finansową szpitali i płynącymi z tego zagrożeniami dla przedsiębiorców i pracowników” oraz stanowiska Zespołu w sprawie zmiany w przepisach dotyczących „cesji długów szpitalnych”;
19. omówiono projekt ustawy o zmianie ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz niektórych innych ustaw;

Posiedzenie doraźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego w dniu 16.04.2019 r.

20. omówiono opisywanie przedmiotu zamówienia oraz stosowanie kryteriów oceny ofert w sektorze farmaceutycznym ze szczególnym uwzględnieniem leków biologicznych; możliwe zmiany w obrocie wierzytelnościami samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (art. 54 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej);
21. przeprowadzono dyskusję w sprawie uwag zgłoszonych w trybie obiegowym, dot. projektu stanowiska Zespołu w sprawie nowelizacji ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz niektórych innych ustaw w zakresie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników;
22. przedstawiono ekspertyzy na temat prawa zamówień publicznych, przygotowanej na zlecenie Rady Dialogu Społecznego przez Grzegorza Wicika i Franciszka Łapeckiego;
23. dyskutowano w sprawie wniosku NSZZ „Solidarność” dot. udzielania koncesji na prowadzenie kasyn gry w Polsce;
24. dyskutowano nad dokumentem pt. Postulaty do nowej ustawy Prawo zamówień publicznych strony pracodawców i strony pracowników doraźnego Zespołu problemowego ds. zamówień publicznych RDS;
25. omówiono stan prac nad nowym Prawem zamówień publicznych – Informacja Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii/ Urzędu Zamówień Publicznych;
26. przedstawiono tematy istotne do rozstrzygnięcia do nowego prawa zamówień publicznych (klauzule abuzywne, zamówienia społeczne);
27. dyskutowano nt. Koncepcji nowego Prawa Zamówień Publicznych opracowanego przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii;
28. omówiono Ustawy Covid-19 – ocena dotychczas przyjętych rozwiązań; propozycje ewentualnych dalszych działań;
29. omówiono nowe Prawo zamówień publicznych – najistotniejsze zmiany.

ISBN 978-83-948081-5-0